

Výročná správa

ku konsolidovanej účtovnej závierke

Štatistického úradu SR
za rok 2021

Obsah

1. Slovo na úvod	6
2. Identifikácia organizácie	8
3. Pokračujeme v rozvíjaní integrovaného SMK ŠÚ SR a v príprave na 3. kolo peer review Európskeho štatistického systému v Slovenskej republike	10
4. Čo priniesol uplynulý rok v oblasti metodiky	13
5. Tvorba nákladovo optimálnej údajovej základne pre potreby NŠS a EŠS	18
6. Makroekonomické štatistiky	21
7. Podnikové štatistiky	25
8. Demografia a sociálne štatistiky	32
9. Volebná štatistika	38
10. Spolupráca s Inštitútom informatiky a štatistiky	40
11. Slúžime zákazníkom	43
12. Vydávame časopis Slovenská štatistika a demografia	48
13. Medzinárodné aktivity	50
14. Ľudské zdroje	54
15. Informačné systémy a informačno-komunikačné technológie	59
16. Finančné výsledky	62
17. Priority 2022	68
18. Organizačná štruktúra 2021	74
19. Kontakty	76

1.

Slovo na úvod

/ 6

2.

Identifikácia organizácie

/ 8

3.

Pokračujeme v rozvíjaní
integrovaného SMK ŠÚ SR
a v príprave na 3. kolo peer review
Európskeho štatistického systému
v Slovenskej republike

/ 10

Slovo na úvod

Vážené dámy a páni,

rok 2021 bol opäťovne pre našu organizáciu veľmi náročným a vyčerpávajúcim obdobím. Pokračujúca pandémia Covid-u a jej rôzne varianty nám neumožnili vrátiť sa do bežného a zaužívaného života štatistického úradu. Pokračovali sme v novoprijatých opatreniach a spôsoboch pri získavaní a spracovávaní údajov vo všetkých sledovaných štatistikách a pri komunikácii so spravodajskými jednotkami.

Veľkou profesionálnou výzvou bolo v tomto období zrealizovať najrozsiahlejšie štatistické zisťovanie **Sčítanie obyvateľov, domov a bytov**. Sčítanie prebiehalo prvýkrát plne elektronicky a obyvateľ sa mohol sčítať sám vyplnením elektronického formulára. Samozrejme v prípadoch, keď občan chcel, mohol požiadať a využiť asistované sčítanie. Celému projektu sme venovali náležitú prípravu a pozornosť ako po stránke odbornej, tak aj informačnej kampane, aby občania boli čo najlepšie informovaní a samotné sčítanie bolo realizované na vysokej kvalitatívnej úrovni. Som presvedčený, že cieľ sa nám podarilo splniť k spokojnosti všetkých. Dôkazom toho sú aj dve ocenenia, ktoré sme za tento projekt získali. Prvou bola cena ESRI za mimoriadne výsledky v oblasti využitia Geografického informačného systému a druhou bola cena ITAPA za Najlepší projekt digitalizácie spoločnosti.

Napriek rôznym opatreniam a nariadeniam počas roka 2021 všetky odborné útvary pracovali na svojich úlohách a prioritách, ktoré vyplývali či už z európskych alebo národných požiadaviek.

Od jesene 2021 sme sa začali venovať aktivitám súvisiacim s vydaním druhej monitorovacej správy o implementácii cieľov udržateľného rozvoja **Agendy 2030** v Slovenskej republike. Vydanie správy, ktoré je naplánované na jún 2022, bude založené na súbore globálnych indikátorov, ktoré boli vybrané s prihliadnutím na ich politický význam z hľadiska členských krajín Organizácie spojených národov, ako aj na ich dostupnosť, pokrytie jednotlivých krajín, včasnosť a kvalitu údajov.

V oblasti štatistických klasifikácií bola v uplynulom roku jednoznačnou prioritou spolupráca nášho úradu s Eurostatom a s ostatnými členskými štátmi na revízii štatistickej klasifikácie ekonomických činností **NACE**. Keďže klasifikácia NACE je multidisciplinárnu klasifikáciou, ktorá pokrýva celú ekonomiku, zlepšenie jej relevantnosti a presnosti bolo vyhodnotené ako prínosné pre všetky oblasti európskych politík.

Ďalšie významné rozhodnutia sa týkali **zníženia administratívnej záťaže**, výsledkom čoho bude v roku 2022 odbremenenie niekoľko tisíc podnikov od vyplňania štatistických formulárov. Toto odbremenenie od povinnosti podávať každý mesiac štatistické prehľady o dovoze a vývoze tovaru v rámci EÚ sa bude týkať približne 7 400 menších firiem a podnikov. Nové pravidlá oslobodili od povinnosti až 58 % dovozcov a 33 % vývozcov, ktorí ešte v roku 2020 povinne predkladali výkazy. V oblasti makroekonomických štatistík sme pokračovali v metodických spresňovaniach v kontexte na viaceré zdroje údajov, ako sú napr.: zaznamenania produkcie, medzispotreby a hrubej pridanej hodnoty, zaznamenania produkcie vytvorenej vo vlastnej réžii pre tvorbu hrubého fixného kapitálu, atď..

Výsledkom tejto revízie je zlepšenie kvality a dostupnosť revidovaných údajov v skorších termínoch pre interných aj externých používateľov.

Vo všetkých doménach podnikových štatistík pokračovali práce na zabezpečení výstupov pre Eurostat, medzinárodné organizácie a používateľov na národnej úrovni vrátane spracovania požadovaných neštandardných výstupov pre podnikateľskú sféru, ako aj pre vedecké účely. Osobitný dôraz sme venovali spracovaniu výstupov hodnotiacich vývoj v roku 2021 vo vzťahu k roku 2020, ako aj v porovnaní s obdobím pred pandémiou, tzn. s rokom 2019.

Marketingové aktivity úradu boli zamerané na lepšie poznanie a rozšírenie znalostí našich zákazníkov v oblasti štatistiky a na zistenie ich očakávaní. Pre národné a medzinárodné organizácie úrad spracoval a poskytol spolu 531 produktov z rôznych štatistických oblastí. V rámci domácich odberateľov to boli predovšetkým zákonodarné a výkonné orgány štátnej správy. Medzinárodným organizáciám bolo v priebehu roka poskytnutých 296 produktov, z toho

najviac produktov smerovalo do Eurostatu.

V rámci edičnej činnosti vedeckého časopisu **Slovenská štatistika a demografia** bolo publikovaných takmer 600 odborných článkov. Úrad vydal aj monotematické číslo venované najaktuálnejšej téme roku 2021 – **pandémii Covid-19**. Cieľom bolo poskytnúť čitateľom čo možno najširší pohľad na pandémiu založený na štatistických a demografických údajoch. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva spolu so širokým spektrom ekonomického dosahu sú najzávažnejšie a verejnosťou najviac vnímané dôsledky pandémie.

Rok 2021 bol pre úrad aj rokom recertifikačného auditu systému manažérstva kvality. Certifikačná organizácia Bureau Veritas opätovne potvrdila, že ŠÚ SR vytvára, udržiava a rozvíja systém manažérstva kvality v súlade s požiadavkami normy ISO 9001. Prácu v súlade s požiadavkami normy vnímame ako veľmi podstatnú a neoddeliteľnú súčasť našej každodennej práce.

Zvládať celé toto náročné obdobie a aktivity vyplývajúce z nášho poslania a úloh by nebolo možné bez našich ľudí, odborníkov na jednotlivých pracovných pozíciách, ochoty a záujmu o svoju prácu. Týmto by som im rád vyjadril poďakovanie a nádej zároveň, že aj v ďalšom období budeme pokračovať v skvalitňovaní našich služieb a produktov.

Poďakovanie za spoluprácu patrí aj všetkým našim partnerom a respondentom, ktorí sa nemalou mierou zaslúžili o kvalitnú štátnu štatistiku a dôveryhodné štatistické výstupy.

Ing. Alexander Ballek
predseda Štatistického úradu

Identifikácia organizácie

Názov: Štatistický úrad Slovenskej republiky
Skrátený názov: ŠÚ SR
Sídlo úradu: Lamačská cesta 3/C, 840 05 Bratislava 45
Kontakt: telefón +421 2 50236 222
internet www.statistics.sk

Forma hospodárenia: ŠÚ SR je rozpočtovou organizáciou štátu, ktorá je svojimi príjmami a výdavkami zapojená na štátny rozpočet Slovenskej republiky

Hlavné činnosti

ŠÚ SR:

- a) zostavuje program štátnych štatistických zisťovaní,
 - b) určuje metodiku štátnych štatistických zisťovaní organizovaných a vykonávaných úradom, zhromažďuje a spracúva štatistické údaje,
 - c) vytvára štatistické produkty a zverejňuje ich alebo umožňuje prístup k nim,
 - e) zabezpečuje dostupnosť štátnej štatistiky pre používateľa,
 - f) je správcom registrov zriadených podľa tohto zákona,
 - g) je správcom jednotného informačného systému štátnej štatistiky,
 - h) vytvára a zverejňuje štatistické klasifikácie a číselníky,
 - i) podieľa sa na príprave a plnení medzinárodných zmlúv a dohôd o spolupráci, ktoré uzatvára Slovenská republika v oblasti štátnej štatistiky a zastupuje Slovenskú republiku v medzinárodných orgánoch a organizáciách pôsobiach v oblasti štatistiky,
 - j) podieľa sa na príprave právne záväzných aktov Európskej únie a zastupuje Slovenskú republiku pred orgánmi Európskej únie v oblasti európskej štatistiky,
 - k) koordinuje plnenie úloh štátnej štatistiky inými orgánmi vykonávajúcimi štátnu štatistiku
- najmä:
- 1. štatistickým plánovaním a podávaním správ o plnení štatistického plánu,
 - 2. tvorbou základného metodického rámca a rámca kvality štátnej štatistiky,
 - 3. metodickým usmerňovaním iných orgánov vykonávajúcich štátnu štatistiku pri rozvoji, tvorbe a šírení štátnej štatistiky,
 - 4. monitorovaním kvality štátnej štatistiky a dodržiavania základných princípov štátnej štatistiky,
 - 5. určovaním a kontrolou plnenia požiadaviek na štatistické produkty,
 - 7. vydávaním výkladových stanovísk k ustanoveniam tohto zákona, ustanoveniam všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na jeho vykonanie, ak ide o dôležité otázky alebo ak výkon úloh štátnej štatistiky nie je jednotný,
 - m) navrhuje Eurostatu zaradenie iného orgánu vykonávajúceho štátnu štatistiku do zoznamu podľa osobitného predpisu,
 - n) spolupracuje s
 - 1. Národnou bankou Slovenska pri tvorbe európskych štatistík podľa osobitného predpisu,
 - 2. Ministerstvom financií Slovenskej republiky a Radou pre rozpočtovú

- zodpovednosť v oblasti hodnotenia deficitu a dlhu z dôvodu zabezpečenia hodnovernosti štatistických informácií poskytovaných Eurostatu vo vzťahu k postupu pri nadmernom deficite,
- o) kontroluje dodržiavanie povinností ustanovených týmto zákonom; pri výkone kontroly sa postupuje podľa základných pravidiel kontrolnej činnosti,
- p) plní ďalšie úlohy podľa tohto zákona.

výsledkov volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do Európskeho parlamentu, volieb prezidenta Slovenskej republiky, ľudového hlasovania o odvolaní prezidenta Slovenskej republiky, volieb do orgánov samosprávnych krajov, volieb do orgánov samosprávy obcí a hlasovania v referende², sčítanie obyvateľov, domov a bytov³ a správa registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci⁴.

K špecifickým činnostiam ŠÚ SR patrí príprava spracovania a spracovanie

¹ Zákon č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov

² Zákon č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

³ Zákon č. 223/2019 Z. z. o sčítaní obyvateľov, domov a bytov v roku 2021 a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 44/2021 Z. z.

⁴ Zákon č. 272/2015 Z. z. o registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Pokračujeme v rozvíjaní integrovaného SMK ŠÚ SR a v príprave na 3. kolo peer review Európskeho štatistického systému v Slovenskej republike

V minulom období sme pozornosť venovali príprave na **recertifikačný audit systému manažérstva kvality ŠÚ SR**, ktorého cieľom bolo preskúmať zhodu systému s požiadavkami normy ISO 9001. Po certifikačnom audite v roku 2006 išlo už o piaty recertifikačný audit systému manažérstva kvality ŠÚ SR. Príprava na tento dôležitý audit bola zameraná na všetky oblasti normy v zmysle PDCA (Plan-Do-Check-Act), a to od kontextu organizácie a vodcovstva, cez plánovanie, zabezpečenie podpory a prevádzku, až po hodnotenie výkonnosti systému a jeho zlepšovanie. Recertifikačný audit vykonala organizácia Bureau Veritas Slovakia v septembri 2021. Úspešný audit opätovne potvrdil, že ŠÚ SR vytvoril, udržiava a rozvíja systém manažérstva kvality v súlade s požiadavkami normy ISO 9001. ŠÚ SR súčasne preukázal schopnosť systému plniť požiadavky na produkty a služby v rámci rozsahu certifikácie a v súlade so svojou politikou a so svojimi cieľmi.

Systém manažérstva kvality ŠÚ SR je budovaný a rozvíjaný ako integrovaný systém založený na norme ISO 9001, do ktorého sú implementované požiadavky Európskeho štatistického systému uvedené v **Kódexe postupov pre európsku štatistiku** (ďalej len „Kódex“). V tejto súvislosti významnú aktivitu predstavovalo začatie prípravy na **3. kolo peer review** Európskeho štatistického systému v Slovenskej republike. Zámerom je preskúmať

súlady Európskeho štatistického systému s Kódexom, s cieľom preukázať Európskemu štatistickému systému a externým zainteresovaným stranám, že Európsky štatistický systém je založený na zásadách Kódexu a súčasne indikovať odporúčania, ktoré podporia progresívny rozvoj štatistických orgánov Európskej únie. ŠÚ SR, ako hlavný koordinátor prípravy na 3. kolo peer review v Slovenskej republike, realizoval v uplynulom období potrebné úvodné kroky: nastavil systém riadenia prípravy, vypracoval harmonogram prípravy, realizoval školenia všetkých útvarov ŠÚ SR, ktorých sa týka 3. kolo peer review a začal pripravovať dokumenty ako podklady pre peer review expertov, ktorí peer review v Slovenskej republike vykonajú.

Dôležitou súčasťou rozvoja systému manažérstva kvality ŠÚ SR bolo plnenie **strategických cieľov, zvlášť cieľov kvality, Stratégie rozvoja ŠÚ SR do roku 2022**. Plnenie bolo sledované cez plnenie indikátorov cieľov a akčných programov, ktoré ich napĺňanie podporovali. V tejto súvislosti bola hlavná pozornosť venovaná programom, ktoré predstavovali modernizačné prístupy k tvorbe a šíreniu štátnej štatistiky, najmä na strane vstupov do produkčného procesu, t. j. využívania údajov z rôznych zdrojov a na strane výstupov, t. j. zabezpečenia vyššej prístupnosti zrozumiteľnosti poskytovaných štatistických údajov a informácií.

V súvislosti so stanovenými zámermi bola pozornosť venovaná programom, ktoré podporovali ich realizáciu, predovšetkým rozvoju ľudských zdrojov, IT podpore, riadeniu vzťahov a externej komunikácii a štatistickej gramotnosti používateľov.

V rámci ďalšieho rozvíjania zavedeného integrovaného systému manažérstva kvality sa ŠÚ SR podieľal na realizácii posledného roku projektu Národný program kvality Slovenskej republiky na roky 2017 – 2021. Súčasne sa podieľal na príprave **Národného programu kvality Slovenskej republiky na roky 2022-2026**, ktorú viedol Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR a ktorý vláda Slovenskej republiky schválila v decembri 2021.

V uplynulom období bol úspešne ukončený projekt zameraný na vytvorenie **manažérskeho informačného systému ŠÚ SR**.

Uvedenie systému do rutínnej prevádzky umožňuje manažmentu ŠÚ SR mať k dispozícii informácie o nákladoch na jednotlivé projekty, činnosti a útvary ŠÚ SR v rôznych časových intervaloch. Systém tým tiež, okrem iného, umožňuje manažmentu získať prehľad o využívaní intelektuálneho potenciálu zamestnancov, s cieľom jeho optimalizácie a orientácie na hodnotu pridávajúce činnosti. Jeho využívanie výraznou mierou prispeje k zvyšovaniu povedomia zamestnancov o nákladoch spojených s rôznymi fázami štatistického procesu a nákladoch na produkciu štatistických produktov ŠÚ SR ako takých.

4.

Čo priniesol uplynulý rok v oblasti
metodiky

/ 13

5.

Tvorba nákladovo optimálnej
údajovej základne pre potreby
NŠS a EŠS

/ 18

6.

Makroekonomické štatistiky

/ 21

Čo priniesol uplynulý rok v oblasti metodiky

V oblasti **výberových štatistických zisťovaní** metodický útvar poskytoval štandardnú metodickú podporu vo viacerých oblastiach: podieľal sa na tvorbe výberových súborov, spracovaní údajov, výpočte váh i vypracovaní správ o kvalite. V rámci spolupráce s inými útvarmi Národného štatistického systému poskytoval metodickú pomoc pri príprave rezortných zisťovaní.

Zamestnanci metodického útvaru sa aj v roku 2021 naďalej aktívne zúčastňovali na implementácii softvéru JDEMETRA+ a poskytovali metodickú podporu pre zamestnancov úradu pri **aplikovaní metód sezónnych úprav** aj s ohľadom na pretrvávajúcu pandemickú situáciu.

Odborný útvar zabezpečoval aplikáciu **ochrany dôverných štatistických údajov** v publikovaných výstupoch, ako i v mikroúdajoch poskytovaných v špeciálnom režime na vedecké účely. Vzhľadom k prebiehajúcej pandémie Covid-19 bol badateľne zvýšený záujem o mikroúdaje úmrtnostnej štatistiky. Pre zvýšenie komfortu výskumníkov a operability pri tvorbe ich vedeckých analýz spolupracoval metodický útvar so sekciou diseminácie a komunikácie na príprave nového **Výskumného dátového centra** v budove nového sídla úradu. V špeciálnom zabezpečenom režime sú v ňom na výskumné a vedecké účely dostupné dôverné mikroúdaje, prostredníctvom ktorých je možné vytvárať analýzy, ktoré sú bezpečné z pohľadu ochrany údajov.

Metodický útvar spolupracoval aj na riešení **grantového projektu v štatistike priemyslu**. Jeho hlavným cieľom bola analýza činnostných jednotiek podnikov a vytvorenie programu

na tvorbu ochránených výstupov za subdodávateľské operácie v súlade s nariadeniami Eurostatu.

V roku 2021 sme sa významnou mierou podieľali na príprave výstupov v **štatistike cestovného ruchu**. Bol pripravený komplexný program na tvorbu ochránených dátových kociek publikovaných v databáze DATAcube. na mesačnej i štvrťročnej úrovni. Vzhľadom k špecifickej situácii v štatistike cestovného ruchu na Slovensku bolo vytvorené komplexné riešenie, ktoré je schopné zabezpečiť ochranu dôverných štatistických údajov v minimálnej avšak nevyhnutnej miere. Cestovnému ruchu na Slovensku, a tým aj oficiálnym štatistikám tejto domény rozhodne nepomohla prebiehajúca pandémia koronavírusu. Mala za následok významný pokles objemu návštevníkov ubytovacích zariadení a ešte vyššiu mieru dôvernosti a s ňou spojeného zakrytia údajov v dátových kockách. Výsledkom vytvoreného programu sú bezpečné viacúrovňové údaje dostupné verejnosti v oveľa vyššom objeme ako doposiaľ.

V roku 2021 pokračovali aj práce na **modernizácii cenových štatistík**. V decembri bola do Eurostatu zaslaná záverečná správa z grantového projektu zameraného na využitie scanner data. Účelom projektu bol vývoj metodológie a praktických riešení na využitie transakčných dát od obchodných reťazcov tzv. **scanner data** v podmienkach Slovenskej republiky za oblasť potravín a nealkoholických nápojov. Bolo potrebné preskúmať viaceré metodické postupy pre prácu s takýmito údajmi a vybrať najvhodnejší postup. Pre využitie scanner data v produkcii sa vyvíja a testuje IT nástroj,

V oblasti **výberových štatistických zisťovaní** metodický útvar poskytoval štandardnú metodickú podporu vo viacerých oblastiach: podieľal sa na tvorbe výberových súborov, spracovaní údajov, výpočte váh i vypracovaní správ o kvalite. V rámci spolupráce s inými útvarmi Národného štatistického systému poskytoval metodickú pomoc pri príprave rezortných zisťovaní.

Zamestnanci metodického útvaru sa aj v roku 2021 naďalej aktívne zúčastňovali na implementácii softvéru JDEMETRA+ a poskytovali metodickú podporu pre zamestnancov úradu pri **aplikovaní metód sezónnych úprav** aj s ohľadom na pretrvávajúcu pandemickú situáciu.

Odborný útvar zabezpečoval aplikáciu **ochrany dôverných štatistických údajov** v publikovaných výstupoch, ako i v mikroúdajoch poskytovaných v špeciálnom režime na vedecké účely. Vzhľadom k prebiehajúcej pandémie Covid-19 bol badateľne zvýšený záujem o mikroúdaje úmrtnostnej štatistiky. Pre zvýšenie komfortu výskumníkov a operability pri tvorbe ich vedeckých analýz spolupracoval metodický útvar so sekciou diseminácie a komunikácie na príprave nového **Výskumného dátového centra** v budove nového sídla úradu. V špeciálnom zabezpečenom režime sú v ňom na výskumné a vedecké účely dostupné dôverné mikroúdaje, prostredníctvom ktorých je možné vytvárať analýzy, ktoré sú bezpečné z pohľadu ochrany údajov.

Metodický útvar spolupracoval aj na riešení **grantového projektu v štatistike priemyslu**. Jeho hlavným cieľom bola analýza činnostných jednotiek podnikov a vytvorenie programu na tvorbu ochránených výstupov za subdodávateľské operácie v súlade s nariadeniami Eurostatu.

V roku 2021 sme sa významnou mierou podieľali na príprave výstupov v **štatistike cestovného ruchu**. Bol

pripravený komplexný program na tvorbu ochránených dátových kociek publikovaných v databáze DATAcube. na mesačnej i štvrťročnej úrovni. Vzhľadom k špecifickej situácii v štatistike cestovného ruchu na Slovensku bolo vytvorené komplexné riešenie, ktoré je schopné zabezpečiť ochranu dôverných štatistických údajov v minimálnej avšak nevyhnutnej miere. Cestovnému ruchu na Slovensku, a tým aj oficiálnym štatistikám tejto domény rozhodne nepomohla prebiehajúca pandémia koronavírusu. Mala za následok významný pokles objemu návštevníkov ubytovacích zariadení a ešte vyššiu mieru dôvernosti a s ňou spojeného zakrytia údajov v dátových kockách. Výsledkom vytvoreného programu sú bezpečné viacúrovňové údaje dostupné verejnosti v oveľa vyššom objeme ako doposiaľ.

V roku 2021 pokračovali aj práce na **modernizácii cenových štatistik**. V decembri bola do Eurostatu zaslaná záverečná správa z grantového projektu zameraného na využitie scanner data. Účelom projektu bol vývoj metodológie a praktických riešení na využitie transakčných dát od obchodných reťazcov tzv. **scanner data** v podmienkach Slovenskej republiky za oblasť potravín a nealkoholických nápojov. Bolo potrebné preskúmať viaceré metodické postupy pre prácu s takýmito údajmi a vybrať najvhodnejší postup. Pre využitie scanner data v produkcii sa vyvíja a testuje IT nástroj, ktorý bude slúžiť na pravidelné mesačné spracovanie dát od obchodných reťazcov boli počas roka využívané ako pomocné informácie pri spracovaní cenových štatistik.

Rovnako v minulom roku pokračovali aj práce na úlohe zostavenia **ročnej štruktúrálnej štatistiky** vo forme mikroúdajov. Proces vytvorenia databázy mikroúdajov bude integrované riešenie spočívajúce v kombinácii prepojenia a využitia údajov z administratívnych

zdrojov, štatistických zisťovaní a aplikácie modelových prístupov v prípade realizácie imputácií.

Od októbra 2021 sa ŠÚ SR podieľa na aktivitách, ktoré smerujú k vydaniu druhej monitorovacej správy o implementácii cieľov udržateľného rozvoja **Agendy 2030** v Slovenskej republike. Vydanie správy, ktoré je naplánované na jún 2022, bude založené na súbore globálnych indikátorov, ktoré boli vybrané s prihliadnutím na ich politický význam z hľadiska členských krajín Organizácie spojených národov (OSN), ako aj na ich dostupnosť, pokrytie jednotlivých krajín, včasnosť a kvalitu údajov. Prvá monitorovacia správa implementácie národných priorít bola vypracovaná v období, keď dostupnosť údajov pre monitorovanie Agendy 2030 na globálnej úrovni nebola uspokojivá. V priebehu rokov 2015 až 2021 sa situácia významne zlepšila. Orgány zodpovedné za vypracovanie druhej správy, na on-line zasadnutí Pracovnej skupiny pre Agendu 2030 a Národný investičný plán (NIP) 5. októbra 2021 podporili návrh ŠÚ SR, aby základom druhej monitorovacej správy bol rámec indikátorov OSN, s cieľom v maximálne možnej miere podporiť medzinárodné monitorovanie a porovnanie.

Zabezpečením údajov a metodického rámca (metaúdajov), ktorý sa použije na vykazovanie dosiahnutého pokroku, je poverený ŠÚ SR. Zdrojom porovnateľných údajov v časovom rade sú údaje zverejnené na portáli OSN. Úlohou ŠÚ SR je koordinovať prípravu jednotlivých čiastkových hodnotení a na základe získaných vstupov vypracovať sumarizačnú analytickú časť správy. Vyhodnotenie, do akej miery príslušné odvetvové stratégie, politiky, akčné plány, súvisiaca platná legislatíva atď. reflektujú dosiahnutie cieľa meraného daným indikátorom OSN, je v kompetencii MIRRI SR (Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR) a gestorov globálnych indikátorov - členov Pracovnej skupiny pre Agendu 2030 a NIP, ktorá vznikla pri MIRRI SR.

Globálne indikátory za SR vo forme grafov sú zverejnené na stránke OSN <https://unstats.un.org/sdgs/UNSDG/countryprofiles/SVK>, obsahujúcej profil SR. Samostatnú webovú stránku venovanú Agende 2030, poskytujúcu informácie o globálnej, európskej a národnej úrovni implementácie agendy <https://agenda2030.statistics.sk/> Agenda2030, spustil ŠÚ SR v júli 2018 a priebežne ju dopĺňa o nové informácie.

V oblasti **štatistických klasifikácií** bola v uplynulom roku jednoznačnou prioritou spolupráca ŠÚ SR s Eurostatom a s ostatnými členskými štátmi na revízii štatistickej klasifikácie ekonomických činností NACE Rev. 2 (ďalej len „NACE“). Keďže klasifikácia NACE je multidisciplinárnou klasifikáciou, ktorá pokrýva celú ekonomiku, zlepšenie jej relevantnosti a presnosti bolo vyhodnotené ako prínosné pre všetky oblasti európskych politík. Potrebu revízie klasifikácie NACE potvrdil Výbor pre európsky štatistický systém na svojom 40. zasadnutí v máji 2019. Spolupráca ŠÚ SR na revízii klasifikácie NACE spočívala v priebežnej analýze a vyhodnocovaní návrhov na zmeny predkladané Eurostatom a tiež v posudzovaní reálnosti načasovania implementácie klasifikácie NACE do rôznych štatistických domén v rámci európskeho štatistického systému. Návrh novej štruktúry klasifikácie NACE bol ukončený v decembri 2021 a môže ešte prejsť ďalšími zmenami v dôsledku prebiehajúcich globálnych konzultácií o klasifikácii ISIC, ktorá je medzi-národným štandardom vydávaným Štatistickou divíziou OSN.

V zmysle príslušných ustanovení zákona č. 305/2013 Z. z. zákon o e-Govermente v platnom znení, ŠÚ SR naďalej priebežne zabezpečoval **aktualizáciu 15 základných číselníkov**, ktoré sú oficiálne publikované na portáli MIRRI SR, s cieľom zabezpečiť povinné používanie týchto číselníkov vo všetkých informačných systémoch verejnej správy. V rámci vývoja nového registra orgánov verejnej

moci boli pre budúcich používateľov tohto registra vypracované ďalšie tri číselníky určené na bližšiu špecifikáciu typu a pôsobnosti registrovaných subjektov.

V roku 2021 sa taktiež zintenzívnili práce súvisiace s riešením projektu **Konsolidácia registrov orgánov verejnej moci (OVM), organizácií, fariem a zahraničného obchodu.**

Kľúčové požiadavky, ktoré boli predmetom pravidelných konzultácií s dodávateľom, sa týkali hlavne zvýšenia efektívnosti pri správe štatistických registrov so súčasným dodržaním ich vysokej kvality. Neoddeliteľnou súčasťou riešenia bolo aj zabezpečenie vecných a metodických požiadaviek vyplývajúcich pre oblasť štatistických registrov z nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2019/2152 o európskych podnikových štatistikách, ktorým bolo zrušených 10 právnych aktov v oblasti podnikových štatistik FRIBS (Framework Regulation Integrating Business Statistics). Z hľadiska implementácie príslušných ustanovení uvedeného nariadenia ide o vytvorenie ďalších registrov, v ktorých budú evidované a spravované štatistické jednotky typu podnik (špecifikovaný v podmienkach globalizácie) a činnosťná jednotka.

Významné aktivity boli vykonané pri správe **Registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci** (ďalej len „RPO“). Do tohto registra boli v priebehu roka integrované zostávajúce zdrojové registre, resp. evidencie, a to: evidencie samostatne hospodáriacich roľníkov spravované mestami a obcami SR a subjekty registrované Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR v sieti škôl a školských zariadení. V roku 2021 tak RPO dosiahol 100 % integráciu so zdrojovými registrami, resp. evidenciami. Keďže RPO je jediným záväzným zdrojom údajov používaných pri plnení osobitných úloh a povinností orgánov štátnej správy, jeho využitie bolo prínosom pri poskytovaní údajov požadovaných v rámci opatrení na zmiernenie

dopadu pandémie Covid-19 od podnikov a podnikateľov. Pre tento účel bolo vypracované REST API rozhranie, ktorého technické detaily sú prístupné širokej verejnosti na portáli ŠÚ SR.

Významnú koordinačnú úlohu zohral ŠÚ SR pri **synchronizácii procesov výmazu fyzických osôb – podnikateľov z obchodného registra** v zmysle § 768s zákona č. 390/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 513/1991 Zb. Keďže aplikácia uvedeného zákona mala dosah na úplnosť a kvalitu údajov spravovaných v informačných systémoch Ministerstva vnútra SR (živnostenský register), Ministerstva spravodlivosti SR (obchodný register), ŠÚ SR (RPO) a NASES (Ústredný portál verejnej správy), zástupcovia zúčastnených strán sa zhodli na nutnosti vzájomnej koordinácie aktivít súvisiacich s identifikáciou a kontrolou dotknutých subjektov, ich koordinovaným výmazom z obchodného a živnostenského registra, exportom do RPO a následnou deaktiváciou, resp. deaktiváciou elektronických schránok. Po predchádzajúcej detailnej príprave bola táto akcia úspešne zrealizovaná v priebehu jediného dňa.

V rámci plnenia úloh ustanovených zákonom **o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu**, ŠÚ SR začal s realizáciou technického riešenia prepojenia údajov o konečných užívateľoch výhod prostredníctvom Európskej centrálnej platformy. Uvedený projekt zastrešuje Výbor EK pre prevenciu prania špinavých peňazí a financovania terorizmu (ďalej len „CPMLTF“). CPMLTF zorganizoval v priebehu roka 2021 niekoľko pracovných rokovaní, na ktorých sa na požiadanie Ministerstva vnútra SR pravidelne zúčastňoval aj zástupca ŠÚ SR, ako ústredného orgánu štátnej správy zodpovedného za realizáciu tohto projektu v dôsledku plnenia úloh v oblasti správy údajov v národnom centrálnom Registri konečných užívateľov výhod (RKÚV).

Tvorba nákladovo optimálnej údajovej základne pre potreby NŠS a EŠS

Základným dokumentom pre tvorbu nákladovo optimálnej údajovej základne bol **Program štátnych štatistických zisťovaní na roky 2021 až 2023** (ďalej len „PŠŠZ“). PŠŠZ je z pohľadu získavania štatistických údajov harmonizovaný s **Európskym štatistickým programom**. V rámci PŠŠZ sú vymedzené štátne štatistické zisťovania vykonávané ŠÚ SR, štátne štatistické zisťovania vykonávané ostatnými orgánmi vykonávajúcimi štátnu štatistiku a administratívne zdroje údajov využívané na štatistické účely.

Európsky štatistický program na roky 2021 až 2027 je ustanovený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2021/690 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Program pre vnútorný trh, konkurencieschopnosť podnikov vrátane malých a stredných podnikov, oblasť rastlín, zvierat, potravín a krmív a európsku štatistiku (Program pre jednotný trh) a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 99/2013, (EÚ) č. 1287/2013, (EÚ) č. 254/2014 a (EÚ) č. 652/2014. Európsky štatistický program je súčasťou Prílohy II o Európskej štatistike. Tento viacročný program sa vykonáva prostredníctvom ročných pracovných programov, v ktorých sa stanovujú podrobné opatrenia a výstupy na každý rok. Členské štáty EÚ zbierajú údaje a zostavujú štatistiky na vnútroštátne účely a na účely EÚ. Európsky štatistický systém (EŠS) funguje ako sieť, v ktorej je úlohou Eurostatu viesť harmonizáciu štatistiky v úzkej spolupráci s národnými štatistickými úradmi. Práca EŠS sa zameriava najmä na oblasti politiky EÚ, ale s rozšírením politik EÚ sa harmonizácia rozšírila na takmer všetky oblasti štatistiky.

Orgány vykonávajúce štátnu štatistiku, ktoré sa vrátane ŠÚ SR podieľali na plnení úloh vyššie uvedených programov, spolu tvoria **Národný štatistický systém (NŠS)**.

Zoznam členov tvoriacich NŠS sa oproti roku 2020 nezmenil a v roku 2021 ho naďalej tvorilo 13 inštitúcií:

- Štatistický úrad SR
- Ministerstvo dopravy a výstavby SR
- Ministerstvo kultúry SR
- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
- Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR
- Ministerstvo vnútra SR
- Ministerstvo zdravotníctva SR
- Ministerstvo životného prostredia SR
- Ministerstvo hospodárstva SR
- Správa štátnych hmotných rezerv SR
- Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb
- Inštitút informatiky a štatistiky (INFOSTAT).

Vnútroštátne orgány, ktoré sú zodpovedné za rozvoj, tvorbu a šírenie európskej štatistiky

sa na základe návrhu ŠÚ SR zapisujú do zoznamu, ktorý vedie a zverejňuje Eurostat. ŠÚ SR v roku 2021 neidentifikoval potrebu vykonať zmeny v tejto oblasti. Do predmetného zoznamu bol v roku 2021 zaradený na prvom mieste ŠÚ SR ako národný štatistický úrad a nasledujúce vnútroštátne orgány:

- Národný štatistický úrad - Štatistický úrad SR
- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR - Národné lesnícke centrum (NLC)
- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR - Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky (ÚKSÚP)
- Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR - Centrum vedecko-technických informácií SR (CVTI SR)
- Ministerstvo vnútra SR - Migračný úrad (MÚ)
- Ministerstvo vnútra SR - Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia policajného zboru (ÚHCP P PZ)
- Ministerstvo životného prostredia SR - Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP)
- Ministerstvo životného prostredia SR - Slovenský hydrometeorologický ústav (SHMÚ)
- Ministerstvo hospodárstva SR - Slovenská inovačná a energetická agentúra (SIEA)
- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR - Inštitút pre výskum práce a rodiny (IVPR)
- Správa štátnych hmotných rezerv SR (SŠHR)
- Inštitút informatiky a štatistiky (INFOSTAT).

Rok 2021 bol prvým rokom v programovom období 2021 až 2023. ŠÚ SR a ostatné orgány vykonávajúce štátnu štatistiku do **PŠSZ na rok 2021**

zaradili všetky platné každoročné štátne štatistické zisťovania a všetky platné zisťovania s viacročnou periodicitou. ŠÚ SR na rok 2021 naplánoval 80 štatistických zisťovaní prostredníctvom 140 štatistických formulárov. Ostatné orgány vykonávajúce štátnu štatistiku naplánovali 110 štatistických zisťovaní prostredníctvom 113 štatistických formulárov.

V priebehu roku 2021 ŠÚ SR v spolupráci s ostatnými orgánmi vykonávajúcimi štátnu štatistiku pripravoval a vydal **zmeny a doplnenia PŠSZ na rok 2022 vyhláškou č. 393/2021 Z. z.**

Na základe prehodnotenia rozsahu realizovaných štátnych štatistických zisťovaní a optimalizácie štatistického výkazníctva, s cieľom zredukovania záťaže spravodajských jednotiek od roku 2022, ŠÚ SR zrušil Štvrťročný výkaz produkčných odvetví v malých podnikoch (Prod 13-04). **Spravodajská povinnosť zanikne cca 15 000 spravodajským jednotkám.** ŠÚ SR zrušil štatistický formulár Štvrťročný výkaz o cenách služieb v oblasti finančného lízingu (Ceny FPS/Pin 6-04). V Štvrťročnom výkaze v nebankových finančných inštitúciách (Pin 3-04) sa zavedie spravodajská povinnosť nastavením prahu, čím sa taktiež zníži počet oslovených spravodajských jednotiek. V štátnych štatistických zisťovaniach **v oblasti zahraničného obchodu** (ZO 1-12 Hlásenie o dovoze tovaru v rámci Európskej únie a ZO 2-12 Hlásenie o vývoze tovaru v rámci Európskej únie) sa zvýšil prah pre vymedzenie spravodajskej povinnosti. **Výsledkom je odbremenenie približne 7 400 menších firiem a podnikov od administratívnej záťaže** podávať každý mesiac štatistické prehľady o dovoze a vývoze tovaru v rámci EÚ. Nové pravidlá oslobodili od povinnosti až **58 % dovoz- cov, ako aj 33 % vývozcov**, ktorí ešte v roku 2020 povinne predkladali tieto výkazy.

Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky navrhlo nový modul Medzinárodná preprava osôb prostredníctvom taxislužieb na základe nariadenia Rady (EHS, Euratom) č. 1553/89 z 29. mája 1989 o konečných jednotných dohodách o vyberaní vlastných zdrojov pochádzajúcich z dane z pridanej hodnoty (Ú. v. ES L 155, 7. 6. 1989) v platnom znení. Údaje od taxislužieb budú potrebné na zistenie vlastných zdrojov pochádzajúcich z dane z pridanej hodnoty. Za oblasť taxi dopravy bude oslovených odhadom asi 30 spravodajských jednotiek, ktoré doteraz nemali spravodajskú povinnosť.

Pri príprave návrhu vyhlášky **na rok 2022 ŠÚ SR teda mohol identifikovať pozitívny aj negatívny vplyv na podnikateľské subjekty. Zníženie nákladov** na podnikateľské prostredie by malo v roku 2022 dosiahnuť hodnotu **4 969 109 eur a zvýšenie hodnotu 287 eur.**

Makroekonomické štatistiky

Národné účty tvoria kompatibilný účtovný rámec pre systematický a detailný popis ekonomiky, v ktorom sa zaznamenávajú všetky stupne ekonomického procesu (produkcia, tvorba a rozdelenie dôchodkov, ich použitie, akumulácia a finančné transakcie). Zostavenie národných účtov v podmienkach Slovenskej republiky sa riadi metodikou ESA 2010, čo je v praxi zaužívaná skratka pre Európsky systém národných a regionálnych účtov (European System of National and Regional Accounts). Rozvoj systému národných účtov v súlade s najnovšími nariadeniami a smernicami Európskej únie je jedným z hlavných cieľov v oblasti makroekonomických štatistík. **Štatistika zahraničného obchodu** poskytuje dôležité vstupné údaje pre konštrukciu kľúčových makroekonomických agregátov.

V oblasti systému národných účtov ŠÚ SR revidoval štatistické údaje na základe aktualizovaných informácií z rôznych zdrojov údajov, ako aj metodických spresnení v kontexte zaznamenania produkcie, medzispotreby a hrubej pridanej hodnoty za živnostníkov v sektore domácností; zaznamenania produkcie vytvorenej vo vlastnej réžii pre tvorbu hrubého fixného kapitálu v sektore nefinančných korporácií; zaznamenania odmien vyplácaných rezidentskými zamestnávateľmi nerezidentským zamestnancom a zaznamenania reinvestovaných ziskov z priamych zahraničných investícií. Výsledkom tejto revízie je zlepšenie kvality a dostupnosť revidovaných údajov v skorších termínoch pre interných aj externých používateľov.

V rámci jarnej a jesennej **notifikácie**

údajov pre Postup pri nadmernom deficite (notifikácia EDP) boli do Eurostatu v riadnych termínoch zaslané údaje v notifikačných tabuľkách vrátane EDP dotazníka a ďalších požadovaných informácií pre hodnotenie kvality fiškálnych údajov Slovenskej republiky. Pre prípravu rozpočtu EÚ sa požadujú od členských krajín údaje o DPH (3. vlastný zdroj) a **údaje o hrubom národnom dôchodku** (4. vlastný zdroj). Údaje o DPH poskytuje Ministerstvo financií SR, pričom sekcia makroekonomických štatistík štandardne pripravuje vstupný podklad vo forme údajov o kompenzáciách za malé, od DPH oslobodené firmy a údajov o váženej priemernej sadzbe DPH (WAR). V riadnom septembrovom termíne boli do Eurostatu zaslané údaje o hrubom národnom dôchodku (HND) spolu s popisom zmien a doplnení metodických postupov pri zostavovaní HDP/HND. Na základe údajov o HND sa podľa kľúča stanoveného európskym nariadením vypočíta pre každý členský štát jeho príspevok do rozpočtu EÚ.

Údaje poskytované Komisii pre administratívne účely (EDP, HND, DPH) podliehajú pravidelným kontrolným návštevám Eurostatu s cieľom overiť správnosť použitých postupov a samotných zostavených údajov. V roku 2021 Eurostat vykonal dialógové návštevy virtuálnou formou ku všetkým trom témam.

Rok 2021 bol extrémne náročný vzhľadom na prípravu aktualizovaného **popisu Zdrojov a metód zostavenia HND (GNI Inventory-SK)**. Na referenčnom roku 2018 je popísaný komplexný prístup k zostaveniu HDP a následne HND počnúc zdrojmi, cez koncepčné úpravy, úpravy na

zabezpečenie úplnosti a následné bilancovanie. Nová GNI Inventory-SK bude zároveň slúžiť pre Eurostat ako podklad pre overovanie správnosti postupu zostavenia HND v novom verifikačnom cykle 2020-2024. Okrem úloh, ktoré sa priamo viažu k rutinným prácam podľa jednotlivých štatistických tém pracovníci na úseku národných účtov v rámci spolupráce s odborom cenových štatistík pokračovali v prácach na projekte s tematikou **parity kúpnej sily**. Zároveň prebiehali práce na projektoch zameraných na zlepšenie kvality národných účtov, zostavenie produktivity práce a zabezpečenie implementácie európskeho nariadenia o podnikových štatistikách v kontexte štatistického obchodu s tovarmi.

V priebehu roka 2021 sa uskutočnilo niekoľko pracovných stretnutí s kolegami z NBS a MF SR, ktoré vzhľadom na pretrvávajúcu nepriaznivú pandemickú situáciu prebiehali online formou. Vzájomné diskusie boli zamerané na problematiku metodického zaznamenávania jednotlivých transakcií finančných a nefinančných účtov vrátane neštandardných vplyvov spojených s koronakrízou.

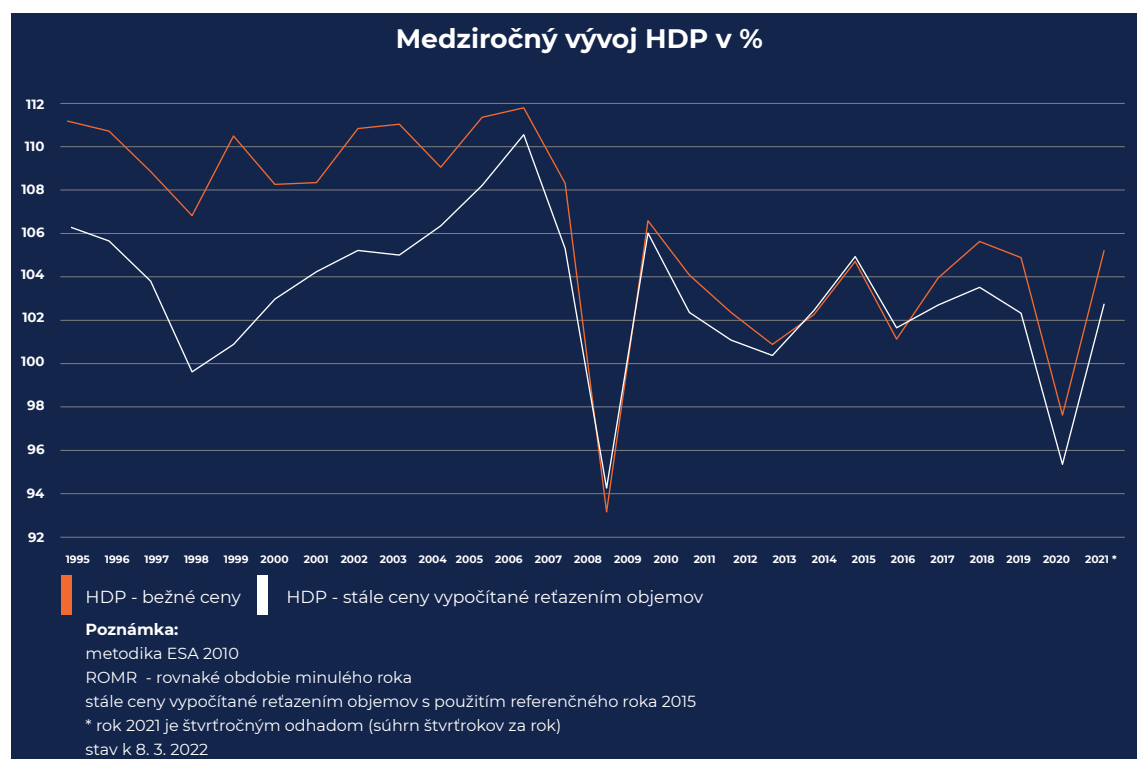
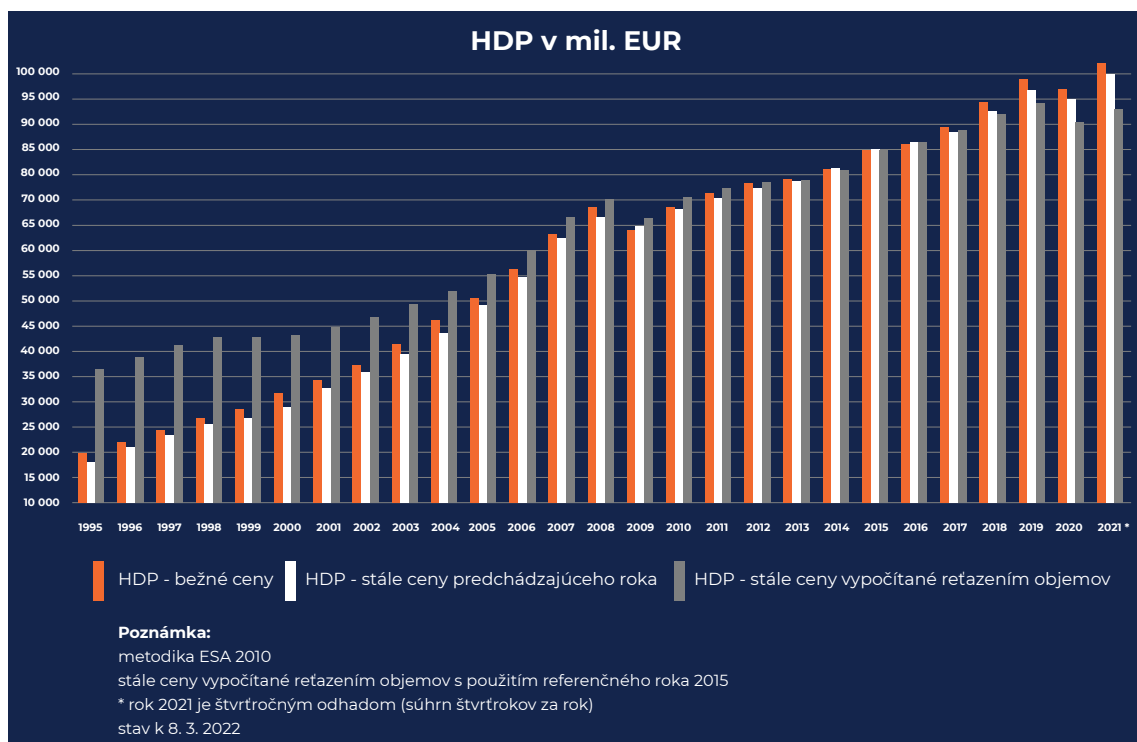
Okrem plánovaných úloh sa zamestnanci na úseku národných účtov zapájali do riešenia aktuálnych problémov v rámci medzirezortných pracovných skupín. Vzhľadom na aktualizáciu medzinárodne platných metodík v oblasti národných účtov a medzinárodne platných klasifikácií, ktoré sa pri zostavovaní národných účtov využívajú, je metodická činnosť v kontexte písomného posudzovania navrhovaných riešení mimoriadne dôležitá a zároveň náročná na ľudské zdroje a tacitné znalosti expertov národných účtov. V roku 2021 sme sa okrem prípravy podkladových materiálov pre ekonomické analýzy ministerstiev a štátnych inštitúcií venovali aj príprave podkladov pre hodnotenie fiškálnej transparentnosti SR, o ktorú Slovenská republika

požiadala Medzinárodný menový fond prostredníctvom Ministerstva financií SR.

Údaje **štatistiky zahraničného obchodu** a ich aktualizácie boli v roku 2021 poskytované mesačne, v súlade so stanovenými termínmi.

Počas roku 2021 pokračovala príprava **implementácie zmien v zostavovaní štatistiky zahraničného obchodu**. Na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2152 o európskych podnikových štatistikách (EBS), pod ktoré spadá aj štatistika zahraničného obchodu, umožňuje po legislatívnej stránke **modernizáciu systému Intrastat**. Vzhľadom k tomu, že nové ustanovenia nadobudli platnosť od 1. januára 2022, ŠÚ SR zbieral nové premenné, ID partnera v členskom štáte určenia a krajinu pôvodu, na Hlásení o odoslaní tovaru už aj v roku 2021. Vykazovanie týchto premenných bolo nepovinné, čo však nebránilo tomu, aby pilotný zber otestoval informačné systémy spravodajských jednotiek, ako aj ŠÚ SR a Finančnej správy SR. EBS nariadenie zároveň umožňuje väčšiu voľnosť vo využití rôznych zdrojov údajov pri zostavovaní štatistiky obchodu s tovarom v rámci EÚ a tiež v stanovení kritérií pre výber spravodajských jednotiek pre túto štatistiku. Na tomto základe a po dôkladných analýzach bola na rok 2022 stanovená výška prahu oslobodenia 1 mil. eur pre vývoz aj dovoz, čím sa počet spravodajských jednotiek zníži cca o 1 700 vývozcov a 7 000 dovozcov. Uvedené zníženie administratívnej záťaže spravodajských jednotiek systému Intrastat bolo nastavené tak, aby bola zachovaná kvalita štatistiky obchodu s tovarom v rámci EÚ.

Konzultačné pracovisko pre systém Intrastat v roku 2021 poskytovalo individuálne poradenstvo spravodajským jednotkám, pričom priemerne týždenne vybavilo 180 telefonátov a emailov, čo je nárast oproti roku 2020. Rovnakou formou boli počas celého roka overované zdrojové údaje štatistiky zahraničného obchodu, pracovníkmi krajského pracoviska v Trnave.

7.

Podnikové štatistiky

/ 25

8.

Demografia a sociálne štatistiky

/ 32

9.

Volebná štatistika

/ 38

10.

Spolupráca s Inštitútom
informatiky a štatistiky

/ 40

Podnikové štatistiky

V kalendárnom roku 2021 pokračovali práce v jednotlivých doménach podnikových štatistík zamerané na zabezpečenie procesného nastavenia, s cieľom implementovať požiadavky európskej podnikovej štatistiky vyplývajúce z **Nariadenia Komisie (EÚ) 2020/1197 o Európskych podnikových štatistikách**. Ide o vykonávacie nariadenie k základnej smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2152 o európskych podnikových štatistikách, ktorou sa zrušuje 10 právnych aktov v oblasti podnikových štatistík. Uvedené vykonávacie nariadenie stanovuje metodický koncept požadovaných výstupov vrátane štruktúr, ako aj technické špecifikácie a termíny odosielania výstupov vyplývajúce z uvedenej legislatívy.

Vo všetkých doménach podnikových štatistík pokračovali práce na **zabezpečení výstupov** pre Eurostat, medzinárodné organizácie a používateľov na národnej úrovni vrátane spracovania požadovaných neštandardných výstupov pre podnikateľskú sféru, ako aj pre vedecké účely. Osobitný dôraz sa venoval spracovaniu výstupov hodnotiacich vývoj v roku 2021 vo vzťahu k roku 2020, ako aj v porovnaní s obdobím pred pandémiou, tzn. s rokom 2019.

ŠÚ SR v rámci procesu **optimalizácie štatistických zisťovaní** navrhol parciálnu redukciu ukazovateľov, zníženie súboru spravodajských jednotiek stanovením prahov, príp. zrušenie realizácie vybraných štatistických zisťovaní. V kalendárnom roku 2022 sa už bude zber údajov realizovať v rozsahu zredukovaných štatistických formulárov a zruší sa štvrtročný výkaz produkčných odvetví v populácii malých podnikov.

Zástupcovia jednotlivých štatistických domén sa zapojili do písomného pripomienkovania návrhov revidovanej Štatistickej klasifikácie ekonomických činností.

V **krátkodobých štatistikách**, poskytujúcich rýchle štatistické informácie hodnotiace vývoj odvetví Slovenskej republiky, boli realizované zverejnenia údajov národným používateľom a taktiež bol vykonaný prenos údajov do Eurostatu v súlade s požiadavkami a harmonogramom kalendára prvého zverejnenia. Vyhodnocovanie kompatibility s požiadavkami vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2020/1197 z 30. júla 2020, ktorým sa stanovujú technické špecifikácie a podrobnosti nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2152 o európskych podnikových štatistikách bolo v doméne krátkodobých štatistík realizované už na základe nových kritérií úplnosti a včasnosti. ŠÚ SR obhájil svoje doterajšie postavenie a zostal zaradený v populácii členských krajín s najvyšším stupňom kompatibility. Aktualizácia metadátových správ ukazovateľov krátkodobej štatistiky v súlade s požiadavkami Eurostatu bola realizovaná mimoriadne kvalitne a vyhodnotená so 100 % stupňom kompatibility. Aktualizované boli aj správy o kvalite pre používateľov zverejnené na webovej stránke úradu. V doméne krátkodobej štatistiky pokračovali práce na implementácii sledovanej štatistickej jednotky typu „činnosťná jednotka“ v mesačných odvetvových štatistikách.

V oblasti **štruktúrálnej podnikovej štatistiky** boli Eurostatu a národným používateľom poskytnuté definitívne ukazovatele za sektor nefinančných a finančných korporácií za referenčný rok 2019 a predbežné údaje za rok 2020. ŠÚ SR implementoval nový povinný validačný nástroj Eurostatu InputHall. Hodnotenie kompatibility poskytovaných údajov s európskym nariadením o štruktúrálnej štatistike sa za tieto referenčné roky realizovalo v zmysle existujúcich kritérií a ŠÚ SR zabezpečil a obhájil hodnotenie vysokej miery kompatibility. Štruktúrované správy kvality ukazovateľov ročnej štruktúrálnej podnikovej štatistiky pre používateľov sú dostupné na stránke Eurostatu, ako aj na intranetovej stránke úradu. V roku 2021 naďalej pokračovali práce na príprave implementácie procesu kompilácie ukazovateľov ročnej podnikovej štatistiky za finančné korporácie s cieľom pokryť všetky subsektory tohto odvetvia.

Štatistické informácie o **vnútorných a vonkajších zahraničných afiliáciách** za referenčný rok 2019 boli v požadovaných triedeniach v stanovenom termíne zostavené a odoslané Eurostatu. V rámci procesu zabezpečenia vstupných údajov sa od roku 2021 realizovala personalizácia štatistického formulára informáciami o afiliáciách z verejne dostupných zdrojov. Prišlo k zníženiu prácnosti u spravodajských jednotiek pri vyplňaní štatistického formulára pri identifikácii jednotiek, za ktoré reportovali požadované ekonomické ukazovatele. Aj v prípade štatistiky Foreign affiliates statistics (FATS) bol implementovaný InputHall a Eurostatu poskytnuté požadované validačné reporty. Validácia údajov na zdroj dát v EuroGroups registri, ako aj na verejne dostupné informácie, skvalitnila pripravené výstupy. ŠÚ SR dosiahol najvyššie hodnotenie kompatibility dát s požiadavkami nariadenia a boli zostavené aj indikátory kvality a štruktúrované správy kvality pre používateľov.

Štatistika priemyslu zabezpečovala výstupy v zmysle požiadaviek Eurostatu, medzinárodných organizácií, ako aj národných používateľov v požadovaných štruktúrach a stanovených termínoch. Od októbra 2021 sme sa zapojili do grantového projektu Eurostatu v rámci globalizácie. Účelom projektu je prepojenie údajov na mikroúrovni medzi ukazovateľom exportu zo štatistiky zahraničného obchodu a predajom výrobkov do zahraničia z výrobkovej štatistiky podľa PRODSLOV. Prebiehali práce na príprave prostredia k vzájomnému porovnávaniu týchto údajov medzi oboma štatistickými doménami. Počnúc referenčným rokom 2022 budú počas spracovania ročného výkazu o výrobe priemyselných výrobkov a priemyselných službách P 6 – 01 prebiehať automatizované kontroly v rámci integrovaného štatistického informačného systému.

Počas roka 2021 pokračovali práce zamerané na výpočet údajov za činnostné jednotky z výrobkovej štatistiky PRODSLOV a na zavedenie subdodávateľských vzťahov vrátane ukazovateľa navrhnutého Eurostatom za subdodávateľské operácie do ročného zisťovania o priemyselných výrobkoch za referenčný rok 2021. Išlo o práce realizované v rámci grantového projektu Eurostatu, časti týkajúcej sa štatistiky priemyslu, ktoré boli úspešne ukončené v novembri 2021. V súvislosti s redukciou štatistického výkazníctva za populáciu malých podnikov prebiehali práce na príprave odhadov ukazovateľov krátkodobej štatistiky za odvetvie priemyslu zo zdrojov dostupných v danom čase.

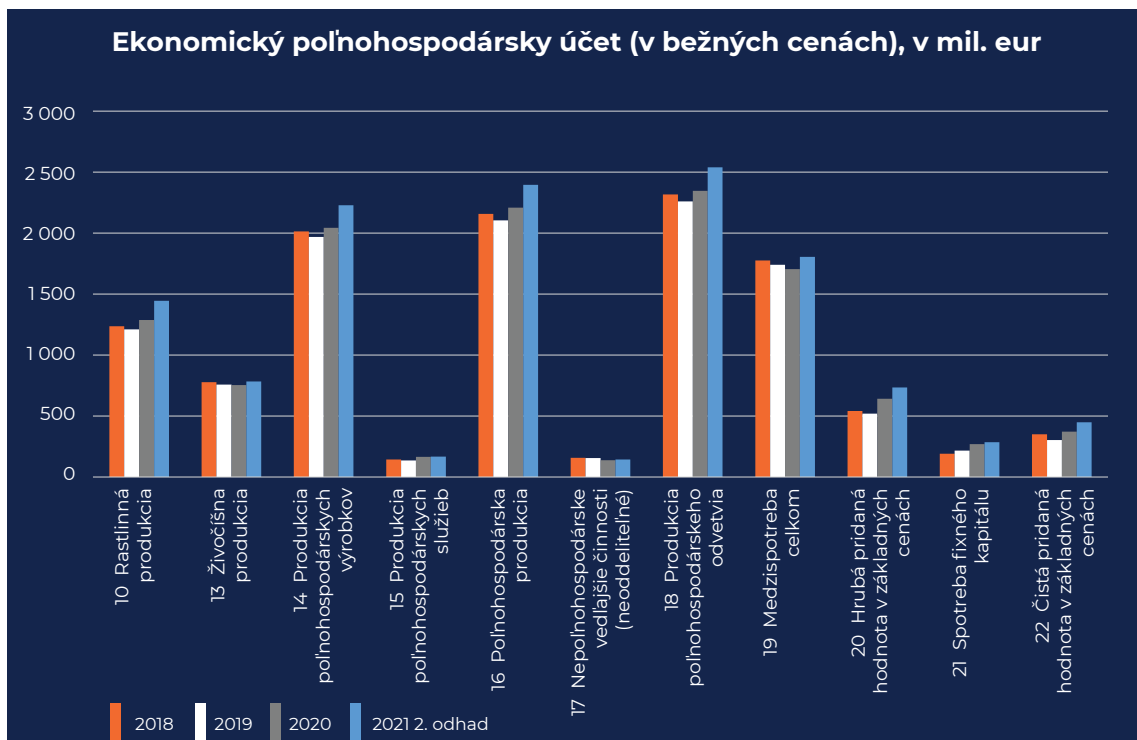
V štatistike poľnohospodárstva

počas roka 2021 prebiehal zber údajov o štruktúre slovenského poľnohospodárstva v rámci Poľnohospodárskeho cenzu 2020, práce na validácii vstupných údajov, spracovaní a zostavení výsledného súboru mikróúdajov, ktorý je predmetom zaslania do Eurostatu. Štatistickým zisťovaním bolo oslovených viac ako 34 tisíc subjektov, vykonávajúcich činnosť v oblasti poľnohospodárstva, ktoré spĺňali prahové hodnoty stanovené legislatívou. Zberom sa zabezpečili informácie o aktivitách oslovených subjektov a údaje v štruktúre požadovanej dotazníkom za subjekty realizujúce poľnohospodársku činnosť. Realizácia poľnohospodárskeho cenzu v členských štátoch EÚ prebiehala v súlade s nariadením EP a Rady 2018/1091 o integrovaných štatistikách fariem, ktorým sa zrušili nariadenia (ES) č. 1166/2008 a (EÚ) č. 1337/2011. Výsledok bude slúžiť na vytvorenie jednotného rámca na tvorbu porovnateľnej štatistiky v rámci EÚ na úrovni poľnohospodárskych podnikov a zjednotenie informácií

o štruktúre poľnohospodárskej výroby s informáciami o výrobných postupoch, opatreniach na rozvoj vidieka, agroenvironmentálnych aspektoch a inými súvisiacimi informáciami.

Kontinuálne pokračovali práce na zabezpečení pravidelného ročného zostavovania a zverejňovania odhadu úrody vybraných plodín a práce na definitívnych výsledkoch Ekonomického poľnohospodárskeho účtu SR za rok 2020, ktorý bol v spolupráci s Národným poľnohospodárskym a potravinárskym centrom – Výskumným ústavom ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva zverejnený v decembri 2021.

Na úrovni pracovnej skupiny pre štatistiku bola prijatá novela nariadenia EP a Rady (ES) č. 138/2004 o úhrnných účtoch pre poľnohospodárstvo v Spoločenstve, ktorá legislatívne zakotvuje povinnosť zostavovania regionálnych poľnohospodárskych účtov na úrovni NUTS2. Taktiež prebiehala diskusia o návrhu nariadenia

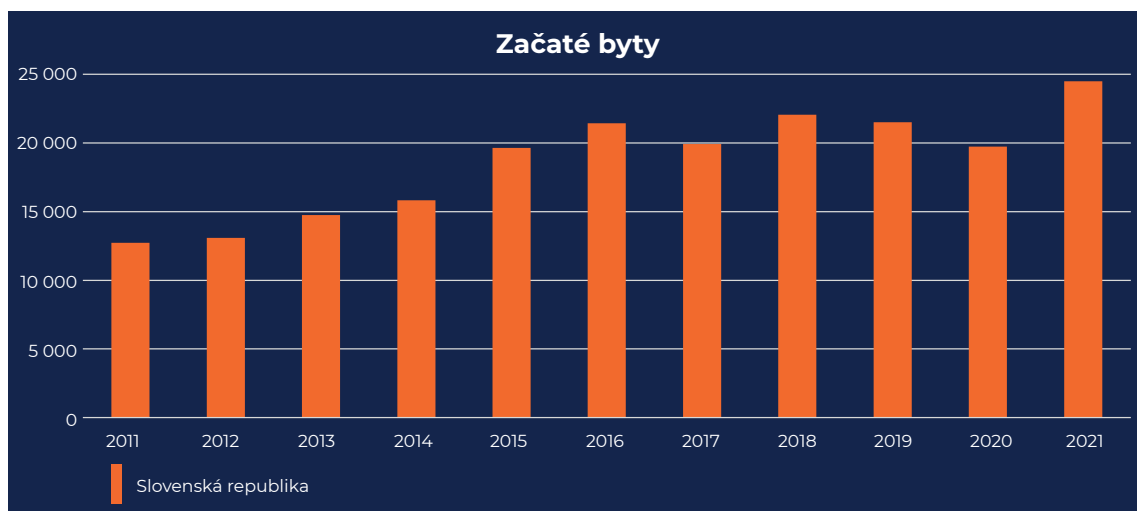
o štatistikách poľnohospodárskych vstupov a výstupov (tzv. SAIO nariadenie). Uvedený návrh nariadenia integruje agregované štatistiky rastlinnej výroby, živočíšnej výroby, ekologického poľnohospodárstva, bilancie živín v pôde a prípravkoch na ochranu rastlín do jedného spoločného nariadenia a bude v roku 2022 predmetom medziinštitucionálneho dialógu.

Za **štatistiky stavebníctva, bytovej výstavby, obchodu a služieb** boli spracované všetky výstupy v zmysle nariadení európskej legislatívy. Eurostatu, medzinárodným organizáciám a národným používateľom boli poskytnuté kvalitné štatistické informácie, charakterizujúce vývoj základných ukazovateľov. Za oblasť bytovej výstavby boli používateľom poskytnuté štruktúrované informácie za časový rad posledných 10 rokov vrátane informácií na regionálnej úrovni. V rámci konjunkturálnych prieskumov boli do mesačných zisťovaní zaradené nové otázky potrebné pre hodnotenie očakávaného vývoja ekonomiky v krajinách EÚ, napríklad oblasti investičnej aktivity.

V **štatistike dopravy, informácií a komunikácie** boli realizované práce zamerané na zabezpečenie výstupov v zmysle nariadení európskej legislatívy

a pokynov Eurostatu, ktorých výsledky boli zaslané do databáz medzinárodných organizácií (Eurostat, UNECE, International Transport Forum, Dunajská komisia, International Road Federation, spoločný informačný systém EUROSTAT-UNECE-ITF, EUROSTAT-REGIO), ako aj národným používateľom. Na základe požiadaviek nariadenia EÚ o štatistike informačnej spoločnosti boli spracované štruktúrované výstupy o využívaní informačných a komunikačných technológií v podnikoch.

V štatistickej doméne **cestovného ruchu** ŠÚ SR zásadne rozšíril údajovú základňu mesačne zverejňovaných štatistických informácií o návštevnosti v ubytovacích zariadeniach, nakoľko si uvedomuje dôležitosť poskytovania detailnejších informácií v aktuálne zložitom období pandémie Covid-19, resp. informácií potrebných pre nastavenie stratégií rozvoja. Dostupné údaje sa zverejňovali na mesačnej báze aj na úrovni okresov, resp. miest či obcí, ako aj údaje v členení podľa 6 kategórií ubytovacích zariadení, ktoré nemajú dôverný charakter. Sprístupnili sa výstupy o štruktúre návštevníkov zo zahraničia podľa ich materskej krajiny. Prínosom pre účely analýz bolo zverejnenie údajov po mesiacoch za roky 2017 až 2021. Veľmi významný potenciál informácií z nastavenej novej úrovne detailov sa prejaví neskôr, najmä

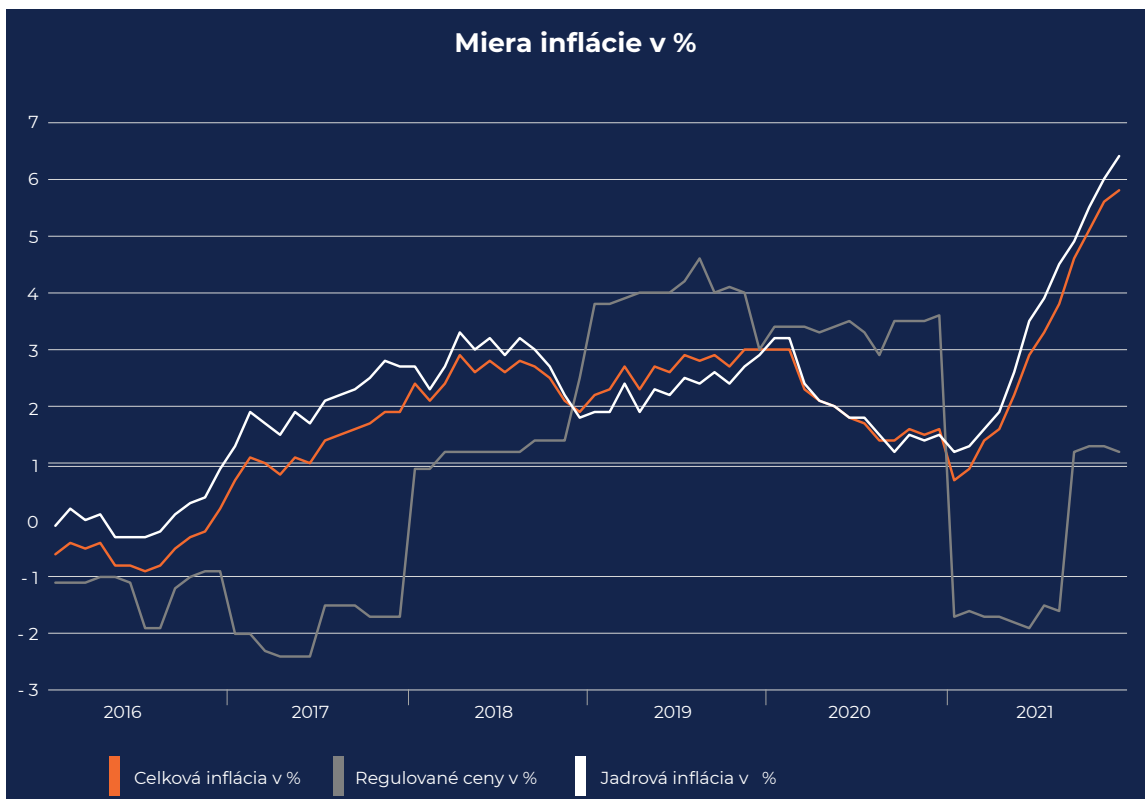

v období po skončení opatrení voči pandémie. Zverejnené boli informácie o domácom a výjazdovom cestovnom ruchu, o organizovanom cestovnom ruchu cestovnými kancelárkami a agentúrami ako aj Satelitný účet cestovného ruchu, ktorý sumarizuje prínos sektora v ekonomike SR. Spracované boli neštandardné výstupy v mesačnej periodicite v zmysle požiadavky Eurostatu. Odbor aktívne participoval na metodických diskusiách a analytických prácach dátových súborov od platforiem, ktoré poskytol a zverejnil Eurostat. Taktiež boli realizované práce na skvalitnení Štatistického registra ubytovacích zariadení. Aktualizáciu registra sme zabezpečili informáciami získanými od obcí formou personalizovaného elektronického formulára s cieľom osloviť relevantné ubytovacie zariadenia počnúc januárom 2022.

Činnosti v oblasti štatistiky **energetiky** boli zamerané na zabezpečenie prenosu údajov do databáz Eurostatu, Medzinárodnej energetickej agentúry

a Štatistickej divízie OSN v súlade s požiadavkami nariadení EÚ. Prebiehali pracovné rokovania so zástupcami Ministerstva hospodárstva SR k prerokovaniu systémového a procesného nastavenia zostavovania štatistiky o teple z prostredia. V rámci online stretnutí pracovnej skupiny Eurostatu k štatistike energetiky sme aktívne participovali na pripomienkovaní návrhu zmien európskeho nariadenia o štatistike energetiky.

V štatistickej doméne **vedy, techniky a inovácií** sa pokračovalo v harmonizácii metodiky s medzinárodnou metodikou podľa aktualizovaných odporúčaní Eurostatu. Výstupy za oblasť výskumu a vývoja boli spracované v zmysle príslušného nariadenia EK a podľa špecifických požiadaviek Eurostatu, OECD a národných používateľov. Správy o kvalite boli vypracované za jednotlivé sektory vykonávania výskumu a vývoja v novej forme, a to v jednotnej integrovanej štruktúre metadát. V štatistike inovácií bolo pripravené a vykonané štatistické zisťovanie v rámci

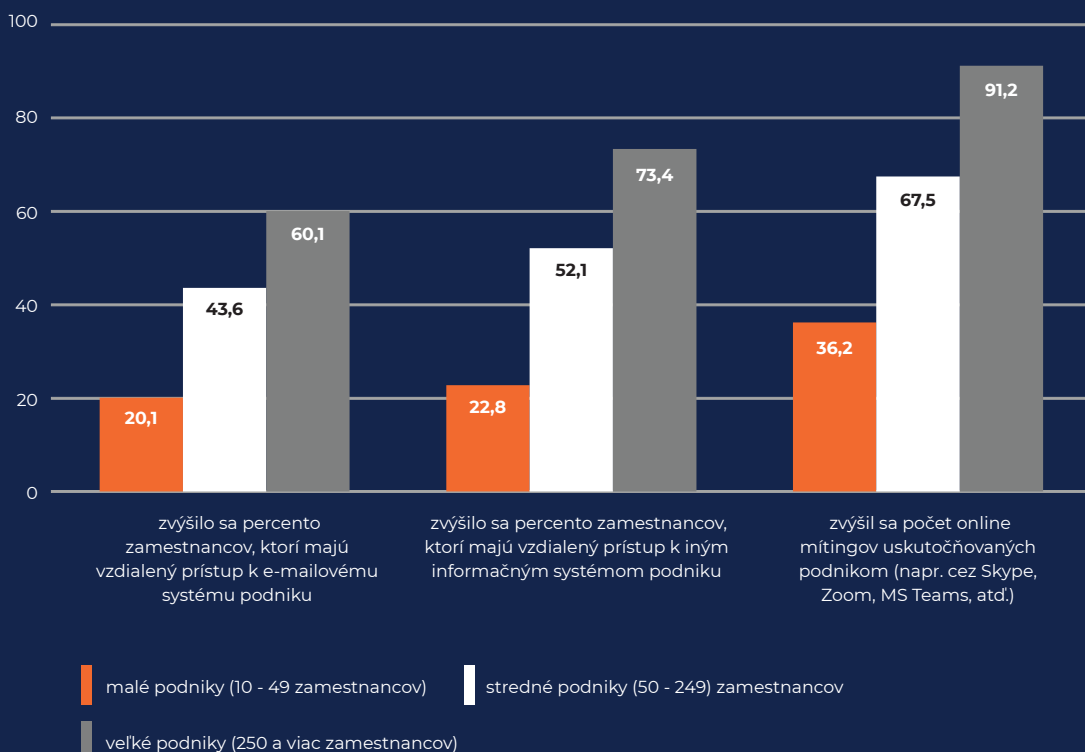
harmonizovaného zisťovania členských štátov EÚ (Community Innovation Survey - CIS 2020). V rámci procesu prípravy výstupov boli do algoritmov pre tvorbu výstupov implementované všetky nové požiadavky Eurostatu.

V oblasti štatistiky **životného prostredia** ŠÚ SR aktívne pracoval na ďalšom skvalitňovaní štatistiky environmentálnych účtov. Na základe výsledkov analytických prác bol doplnený štatistický výkaz o komunálnom odpade z obce o zber dôležitých údajov o biologicky rozložiteľnom komunálnom odpade. Rozšírili sme údaje o komunálnom odpade, ktoré sú publikované vo verejnej databáze ŠÚ SR o údaje na úrovni okresov SR. V požadovanom rozsahu a v stanovených termínoch bolo zabezpečené povinné pravidelné vykazovanie údajov vrátane aktualizácií správ o kvalite za oblasť environmentálnych účtov, štatistiku pesticídov a dotazníky za štatistiku vody a za komunálny odpad. ŠÚ SR

sa zúčastňoval rokovaní k príprave na zabezpečenie reportu za oblasť potravinového odpadu.

Cenová štatistika bola zameraná najmä na prípravu metodiky revízie váhových schém zisťovania cien produkčných štatistík. Do výpočtu indexov spotrebiteľských cien bol implementovaný výpočet indexov cien za trhové nájomné. V oblasti cien nehnuteľností určených na bývanie sme od druhého štvrťroka 2021 začali využívať ako zdroj údajov pre výpočet indexov vývoja cien nehnuteľností údaje získané z databázy Úradu geodézie kartografie a katastra SR. Prišlo k skvalitneniu údajov na vstupe, nakoľko sa zvýšila početnosť transakcií a prvýkrát sa zohľadnili údaje z priamych predajov bez účasti realitných kancelárií. Poskytli sme viac informácií pre používateľov za oblasť spotrebiteľských cien a cien produkčných štatistík rozšírením rozsahu údajov publikovaných v databáze DATAcube.

Dopady pandémie COVID-19 v podnikoch s prístupom na internet (%)

Demografia a sociálne štatistiky

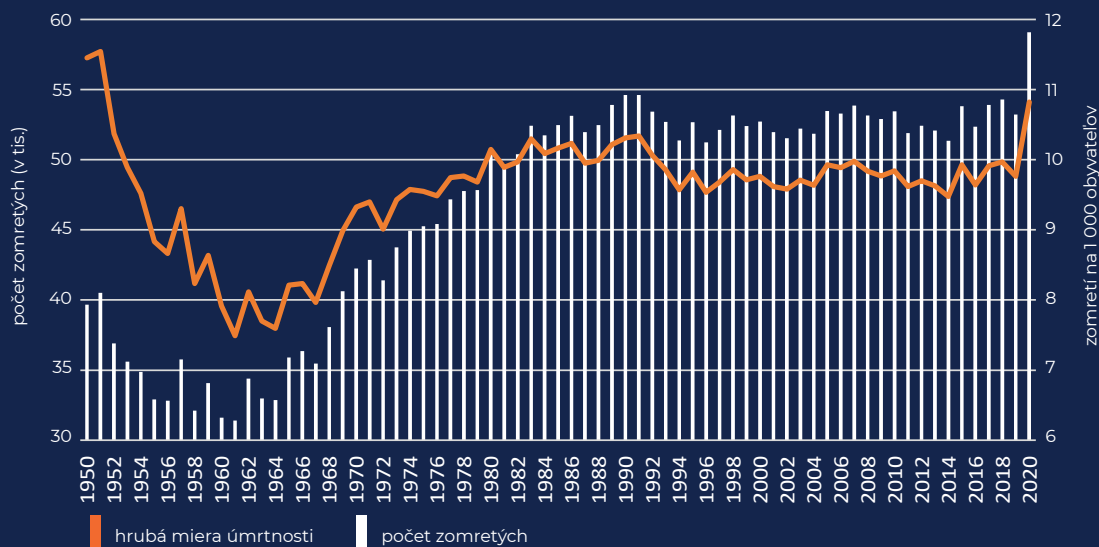
V oblasti **štatistiky obyvateľstva** ŠÚ SR pokračoval v roku 2021 v rozvoji zberu, spracovania a šírenia demografických údajov. Vývoj obyvateľstva bol prezentovaný knižnými titulmi vydanými v edícii *My v číslach - Pohyb obyvateľstva 2020* a *Zahraničné sťahovanie 2020*. Obe publikácie pozostávajú z časti A, ktorá sa venuje údajom za aktuálny referenčný rok 2020 a z časti B, ktorá poskytuje 10-ročné vývojové časové rady.

V edícii s analytickým zameraním *Štatistika v súvislostiach* bola vydaná publikácia *Hlavné trendy vývoja úmrtnosti v SR, 2020*. Publikácia prezentuje analýzu úmrtnosti v Slovenskej republike. Zameriava sa na zhodnotenie tohto demografického procesu na základe vybraných údajov úmrtnosti z hľadiska minulého a súčasného vývoja. Je doplnená tabuľkami s časovými radmi, vývojovými grafmi a tematickými mapami. Súčasťou analýzy je i regionálne a medzinárodné porovnanie.

V rámci demografickej štatistiky prebiehali práce na elektronizácii štatistického hlásenia o narodených (OBYV2-12). Medzi spolupracujúcimi subjektmi (ŠÚ SR, Národné centrum zdravotníckych informácií, Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR) sa konalo počas roka 2021 niekoľko odborných stretnutí, na ktorých bola dohodnutá finálna podoba procesu poskytovania údajov o narodených elektronickou formou. Zároveň sa začali prípravné práce na elektronizácii štatistického hlásenia List o prehliadke mŕtveho a štatistické hlásenie o úmrtí (OBYV3-12).

V roku 2021 ŠÚ SR realizoval najrozsiahlejšie štatistické zisťovanie **Sčítanie obyvateľov, domov a bytov**. Elektronické samosčítanie obyvateľov prebiehalo od 15. februára do 31. marca 2021. Obyvateľ sa mohol sčítať sám vyplnením elektronického formulára. Sčítací formulár bol dostupný

Počet zomretých osôb a hrubá miera úmrtnosti na Slovensku, 1950 – 2020

v štátnom jazyku (slovenskom) a v 7 jazykových mutáciách: maďarský, rómsky, rusínsky, ukrajinský, anglický, nemecký a francúzsky jazyk. Obyvatelia do formulára uvádzali údaje platné k rozhodujúcemu okamihu sčítania, tzn. k polnoci z 31. decembra 2020 na 1. januára 2021. V čase, keď už to epidemiologická situácia Covid-19 na Slovensku dovoľovala, mohol obyvateľ využiť asistované sčítanie. Asistované sčítanie prebiehalo od 3. mája do 13. júna 2021 a bolo určené pre obyvateľov, ktorí sa nemohli sčítať sami alebo s pomocou blízkej osoby v čase samosčítania. V týchto prípadoch mali možnosť navštíviť kontaktné miesto v ktorejkoľvek obci alebo požiadať o mobilného asistenta sčítania.

Už 20. decembra 2021 ŠÚ SR zverejnil prvé základné výsledky zo sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2021. Základné výsledky zahŕňali údaje o počte obyvateľov, vekovej štruktúre, vzdelaní, rodinnom stave a štátnej príslušnosti, o počte domov a bytov. Údaje boli zverejnené až do úrovne okresov.

Projekt sčítania bol v roku 2021 ocenený dvoma cenami, prvou bola cena ESRI za mimoriadne výsledky v oblasti využitia

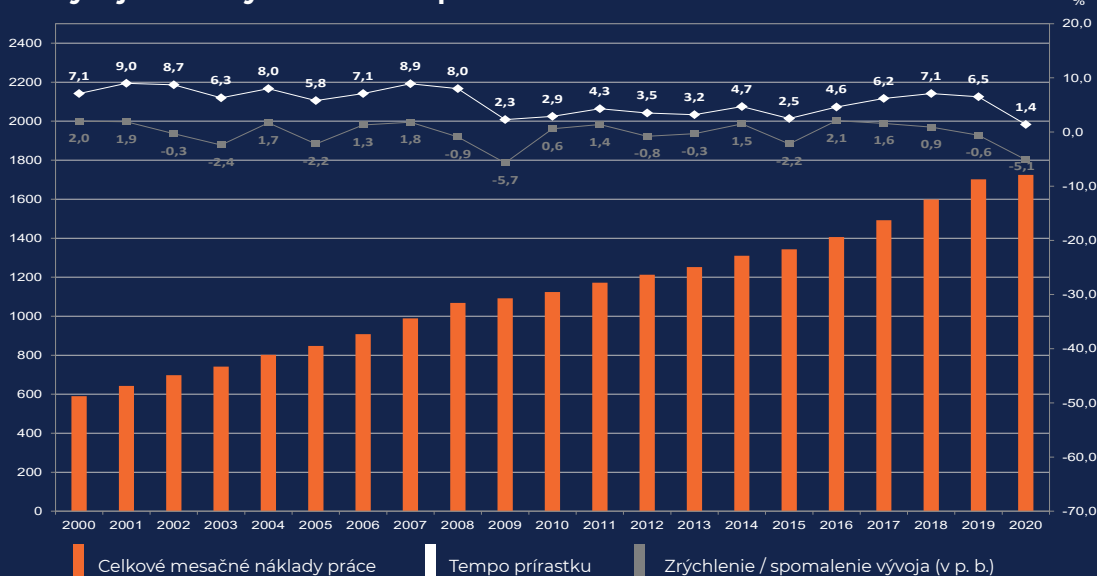
Geografického informačného systému (GIS) pri SODB 2021, druhou bola cena ITAPA) za Najlepší projekt digitalizácie spoločnosti (2. miesto).

Štatistika miezd a nákladov práce

pokračovala v zabezpečovaní dostupnosti informácií o vývoji mesačných miezd zamestnancov v nominálnom aj reálnom vyjadrení. Tieto informácie sú referenčnými indikátormi pre výpočet ďalších ukazovateľov v sociálnej sfére. Základné štvrťročné informácie o mzdovom vývoji v hospodárstve SR podľa ekonomických činností, krajov a veľkostných skupín podnikov boli na ročnej báze rozšírené o ďalšie štrukturálne ukazovatele súvisiace so zložkami mzdy, mediánovou mzdou, čistou mzdou a tiež s rozložením zamestnancov podľa mzdových pásiem. Spracované boli aj údaje o vývoji rozdielov v zárobkoch podľa personálnych charakteristík, ako je napr. povolanie, vzdelanie, pohlavie, vek. Celkový obraz o výdavkoch na odmeňovanie doplnili vypočítané údaje o komponentoch nákladov práce vyplatených v organizáciách v roku 2021.

V štatistike práce sme v súlade so Stratégiou rozvoja ŠÚ SR do roku 2022

Vývoj mesačných nákladov práce na zamestnanca v rokoch 2000 - 2020

zabezpečili transformáciu Výberového zisťovania pracovných síl (VZPS) na nové metodické požiadavky ustanovené v nariadení o Integrovannej európskej sociálnej štatistike (IESS), ktoré vstúpilo do platnosti v roku 2021. Údaje za vzorku boli dopočítané prostredníctvom nových integrovaných váh na populáciu očistenú o osoby v kolektívnych zariadeniach. S cieľom uspokojiť používateľov údajov boli medziročné indexy počítané z porovnateľných odhadov, pričom údaje za príslušné štvrtroky v roku 2020 boli upravené spôsobom, ktorý v maximálnej miere zodpovedá novej metodike. Pre potreby EÚ bol vypočítaný odhad vplyvu zavedenia IESS na hlavné európske indikátory o zamestnanosti a nezamestnanosti. VZPS bolo rozšírené o ročný modul zameraný na situáciu migrantov na trhu práce.

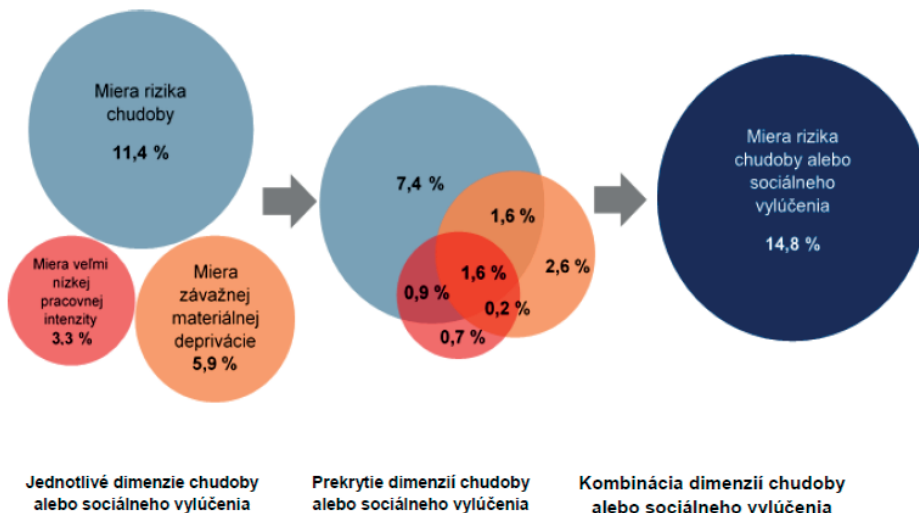
V rámci **štatistiky vzdelávania** bola zabezpečená realizácia výberového zisťovania o ďalšej odbornej príprave CVTS (Centrum vedecko-technických informácií SR) za rok 2020 podľa legislatívy EÚ. Osobitný dôraz bol venovaný zberu údajov vzhľadom na to, že v uvedenom roku boli podniky negatívne zaťažené pandemickou situáciou. Zahájená bola metodická príprava výberového zisťovania

o vzdelávaní dospelých AES 2022 (Adult Education Survey). Prípravné činnosti boli vykonávané v zmysle novej legislatívy EÚ (IESS) a podľa pokynov a odporúčaní Eurostatu.

Štatistika rodinných účtov (RÚ) zisťuje údaje o príjmoch, výdavkoch, spotrebe a zložení súkromných hospodáriacich domácností v Slovenskej republike. Napriek obmedzeniam z dôvodu nepriaznivej pandemickej situácii súvisiacej s Covid-19 sa zisťovanie RÚ o príjmoch a zložení domácností SR uskutočňovalo priebežne počas celého roka a v súlade s redizajnom prepojením na zber údajov pre zisťovanie EU SILC (Statistics on Income and Living Conditions). Zisťovanie je potrebné realizovať pravidelne každý mesiac počas celého roka, pretože hlavným predmetom zisťovania je sledovať výdavky domácností, ktoré v jednotlivých mesiacoch roka môžu podliehať sezónnosti.

Výberové **Zisťovanie o príjmoch a životných podmienkach domácností (EU SILC)**, ktoré ŠÚ SR pravidelne realizuje od roku 2005, je hlavným zdrojom údajov o chudobe, sociálnom vylúčení a životných podmienkach. V roku 2021 boli spracované

EU SILC 2020

a zaslané do Eurostatu mikroúdaje a indikátory zo zisťovania EU SILC 2020 a anonymizované mikroúdaje boli na základe štandardných, ako aj ad hoc požiadaviek, poskytnuté pre externých užívateľov na vedecké a výskumné účely. Údaje boli v roku 2021 prezentované v publikácii: EU SILC 2020 - Indikátory chudoby a sociálneho vylúčenia. Ďalšie podrobnejšie údaje zo zisťovania boli zapracované do verejnej databázy DATAcube. vo forme dátových kociek.

Jedným z hlavných výstupov zo zisťovania je indikátor chudoby alebo sociálneho vylúčenia. Indikátor slúži na meranie a analýzu kvality života a je vytvorený kombináciou troch čiastkových indikátorov: miera rizika príjmovej chudoby, miera závažnej materiálnej deprivácie a miera veľmi nízkej pracovnej intenzity. Podľa výsledkov EU SILC 2020, ktoré boli zverejnené v roku 2021, bolo na Slovensku 14,8 % obyvateľstva ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením.

Na základe požiadavky skvalitnenia zberu a analýzy dát o Rómoch spolupracuje ŠÚ SR s Úradom splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity (ÚSVRK) na riešení projektu - Monitorovanie a hodnotenie inkluzívnych politík a ich dopad na marginalizované rómske komunity. Úlohou ŠÚ SR bolo v spolupráci s ÚSVRK pripraviť a zrealizovať špeciálne **Zisťovanie o príjmoch a životných podmienkach v marginalizovaných rómskych komunitách na Slovensku** (EU SILC MRK 2018 a 2020) a následne spracovať výstupy zo zisťovaní. Príprava uvedených zisťovaní vychádzala predovšetkým z metodiky zisťovania EU SILC za účelom analyzovania príjmovej situácie, životných podmienok a indikátorov chudoby tejto komunity. V roku 2021 boli zo strany ŠÚ SR spracované a vyhodnotené údaje zo zisťovania EU SILC MRK 2020, ktoré boli podľa zmluvy odovzdané ÚSVRK s tým, že následná diseminácia výsledkov zo zisťovania je plne v kompetencii ÚSVRK. Prvé výsledky zo zisťovania boli zverejnené na webovej stránke ÚSVRK koncom roka 2021.

Zisťovanie o finančnej situácii a spotrebe domácností (HFCS - Household Finance and Consumption Survey)

je súčasťou európskeho projektu, ktorý je koordinovaný Európskou centrálnou bankou. Jeho cieľom bolo získať spoľahlivé a porovnateľné údaje o súčasnej ekonomickej situácii domácností v eurozóne, ktoré by poslúžili pri dôležitých rozhodovaniach v oblasti menovej politiky Európskej centrálnej banky. Zisťovanie realizoval ŠÚ SR v spolupráci s Národnou bankou Slovenska (NBS) v takmer 3 900 náhodne vybraných domácnostiach v mesiacoch júl – október 2021. Do zisťovania bolo zahrnutých 480 miest a obcí Slovenska. Zisťovanie bolo primárne zamerané na získanie dôležitých údajov o ekonomickej situácii slovenských domácností, t. j. zisťoval sa hmotný a finančný majetok domácností, ich príjem, pôžičky, spotreba a úspory, ale aj demografické charakteristiky jednotlivých členov domácností, ich postavenie v zamestnaní a dôchodkové zabezpečenie. Projekt bol zo strany ŠÚ SR ukončený do konca roka 2021 odovzdaním kompletných dát NBS. Zverejnenie výsledkov zo zisťovania bude realizovať NBS v priebehu roka 2022.

Výberové Zisťovanie o využívaní informačných a komunikačných technológií v domácnostiach a u jednotlivcov (IKT)

zisťuje na úrovni domácností a ich členov prístup k informačno-komunikačným technológiám, hlavne informácie o využívaní internetu. Výsledky zo zisťovania IKT 2021 zverejnil ŠÚ SR koncom novembra 2021 na internetovej stránke vo forme publikácie Zisťovanie o využívaní informačných a komunikačných technológií v domácnostiach 2021. Publikácia obsahuje údaje o prístupe k vybraným informačno-komunikačným technológiám v domácnostiach, údaje o periodicite a účeloch používania internetu, o využití internetu na vzdelávacie aktivity, o nakupovaní cez internet, resp. o komunikácii s verejnými inštitúciami cez webové služby.

V rámci **štatistiky spotreby potravín** boli v roku 2021 na základe bilančnej metódy odvodené údaje o spotrebe jednotlivých druhov potravín za rok 2020. Pre užívateľov sú tieto údaje voľne dostupné v databáze ŠÚ SR v porovnateľnom časovom rade od roku 1990. Údaje o spotrebe potravín za rok 2020 boli obsahom publikácie Spotreba potravín v SR každoročne vydávanej ŠÚ SR, ktorá hodnotí vývoj spotreby potravín v SR a tiež v porovnaní s krajinami EÚ. Údaje o spotrebe potravín sú pravidelne, ako jeden zo štatistických podkladov, súčasťou situačných výhľadových správ Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, ktoré hodnotia vývoj trhu v SR za jednotlivé potravinové komodity.

ŠÚ SR každoročne zbiera, spracováva a poskytuje údaje ohľadom **výdavkov na zdravotnú starostlivosť** za SR podľa metodiky Systému zdravotníckych účtov od roku 2005 (referenčný rok 2003 a ďalšie). Podľa príslušného nariadenia v roku 2021 poskytol ŠÚ SR údaje za referenčný rok 2019, a to v rámci účtovného rámca metodiky Systému zdravotníckych účtov (SHA - A System of Health Accounts), edícia 2011. Spracované údaje za rok 2019 boli v rámci spoločného dotazníka poskytnuté Eurostatu, OECD a Svetovej zdravotníckej organizácii (WHO - World Health Organization) a sú zverejnené na internetovej stránke ŠÚ SR. V roku 2021 sa ŠÚ SR zapojil do projektu Podpora štatistiky výdavkov na zdravotníctvo, ktorý bol realizovaný v spolupráci s Eurostatom. Projekt sa týkal popisu procesu tvorby výdavkov na zdravotníctvo za SR podľa metodiky SHA, vrátane SWOT analýzy (analýza silných stránok – strengths, slabých stránok – weaknesses, príležitostí - opportunities a hrozieb - threats) a podnetov na ďalšie zlepšenia do budúcnosti.

Z dôvodu monitorovania vývoja sociálnej ochrany v členských štátoch EÚ, Európska komisia vyžaduje dostupnosť k aktuálnym a podrobným údajom a informáciám o systémoch,

súčasnom stave a rozvoji sociálnej ochrany v členských štátoch. Jedným zo základných nástrojov štatistického sledovania sociálnej ochrany je **Európsky systém integrovanej štatistiky sociálnej ochrany** (metodika **ESSPROS**). V roku 2021 zverejnil ŠÚ SR publikáciu Sociálna ochrana v Slovenskej republike v roku 2019. Publikácia obsahuje informácie o príjmoch a výdavkoch na sociálnu ochranu, kvalitatívne informácie (popisy programov sociálnej ochrany v SR a popisy vyplácaných dávok), počet poberateľov dôchodkov s elimináciou duplicity a čisté výdavky na sociálne dávky. Publikácia zaznamenáva hlavné trendy vývoja sociálnej ochrany v SR (v sumáre za programy sociálnej ochrany), v členských štátoch EÚ a prístupových krajinách EÚ.

Volebná štatistika

V roku 2021 Štatistický úrad Slovenskej republiky zabezpečoval na úseku volebnej štatistiky prípravu volieb a spracovanie výsledkov hlasovania dvoch doplňujúcich volieb do orgánov samosprávy obcí.

Zároveň sa začal intenzívne pripravovať na spojené komunálne a krajské voľby, ktoré sa budú po prvýkrát konať spoločne v jeden deň, a to koncom októbra 2022. Súbežnosť týchto volieb predstavuje pre volebné komisie a odborné sumarizačné útvary časovú, logistickú, personálnu a technologickú výzvu. V tomto kontexte sa ŠÚ SR aktívne zúčastnil medzirezortného pripomienkového konania k novele volebného zákona, kde sa mu podarilo presadiť zásadné zmeny v legislatíve.

Doplňujúce voľby do orgánov samosprávy obcí

Na základe rozhodnutí predsedu Národnej rady SR č. 297/2020 Z. z. a č. 54/2021 Z. z. sa **15. 5. 2021** konali doplňujúce voľby do orgánov samosprávy obcí. Celkovo v 30 obciach si voliči volili svojich zástupcov na komunálnej úrovni. Zvolených bolo 9 starostov a 29 poslancov obecného zastupiteľstva. Volebná účasť dosiahla 28,94 %.

ŠÚ SR zabezpečil prípravu sumarizácie a samotné spracovanie výsledkov hlasovania, pričom obciam poskytol Integrovaný volebný informačný systém (IVIS). IVIS pri spracovaní výsledkov hlasovania využilo 37 % obcí, vďaka čomu skrátili celkový čas spracovania výsledkov hlasovania a zamedzili chybovosti pri vypĺňaní formulára, či prepisovaní ručne vyplnenej zápisnice.

Pracovníci ŠÚ SR, ktorí sú členmi Odborného sumarizačného útvaru Štátnej komisie pre voľby a financovanie politických strán poskytovali počas volebnej noci metodickú a technickú podporu odborným sumarizačným útvarom jednotlivých okresných volebných komisií pri ich činnosti. Na účely sumarizácie výsledkov hlasovania prostredníctvom IVIS ŠÚ SR vytvoril 21 odborných sumarizačných útvarov, v ktorých pracovalo 83 členov. Aj vďaka nim prebehlo spracovanie výsledkov hlasovania bezproblémovo. Definitívne výsledky sú dostupné na stránke <https://volby.statistics.sk/oso/doplnkove2018/sk/index.html>

Ďalšie doplňujúce voľby do orgánov samosprávy obcí sa konali **23. 10. 2021**, a to na základe rozhodnutí predsedu Národnej rady SR č. 235/2021 Z. z. a č. 301/2021 Z. z.. Celkovo v 25 obciach si voliči zvolili zástupcov na komunálnej úrovni. Do svojich funkcií bolo zvolených 11 starostov a 1 primátor, 19 poslancov obecného zastupiteľstva a 1 poslanec mestského zastupiteľstva. Volebná účasť dosiahla 34,16 %.

Aj v týchto voľbách ŠÚ SR zabezpečil prípravu sumarizácie a samotné spracovanie výsledkov hlasovania, pričom obciam poskytol IVIS, ktorý tentokrát využilo pri spracovaní výsledkov hlasovania už 68 % obcí (o 31 % viac ako v máji). Na účely sumarizácie výsledkov hlasovania prostredníctvom IVIS ŠÚ SR vytvoril 20 odborných sumarizačných útvarov, v ktorých pracovalo 79 členov. Definitívne výsledky sú dostupné na stránke <https://volby.statistics.sk/oso/doplnkove2018/sk/index.html>

Príprava na spojené voľby

Štatistický úrad SR sa počas celého roku 2021 intenzívne pripravoval na spojené voľby do orgánov samosprávnych krajov (OSK) a do orgánov samosprávy obcí (OSO). Pripravil viacero konceptov k činnostiam, ktoré si pre náročnosť spojených volieb vyžadovali úpravy. Okrem iného príde k zmenám v oblastiach používateľských prístupov do IVIS, kompletnej prípravy databáz IVIS, aj elektronického odosielania výsledkov hlasovania.

ŠÚ SR začal aj so samotnou realizáciou uvedených zmien, resp. ich uvádzaním do praxe. Zoptimalizoval procesy v oblasti tvorby elektronického registra kandidátnych listín, ktorý je nevyhnutnou podmienkou pre plnohodnotné využitie elektronického spracovania výsledkov volieb už od úrovne okrsku. Zároveň tým uľahčil obciam tvorbu volebných dokumentov. ŠÚ SR upravil aj logistiku odosielania a preberania volebných dát prostredníctvom IVIS, a to tak, aby bolo možné plne nahradiť fyzické zápisnice elektronickým formulárom už od úrovne okrsku.

Pre všetky uvedené zmeny bude nevyhnuté zaškoliť aktérov volebných

procesov na úrovni obcí, miestnych a okrskových volebných komisií. ŠÚ SR preto v roku 2021 začal s aktualizáciou školiacich materiálov a prípravou nového konceptu školení. Ďalším krokom bude vytvorenie komunikačného kanála medzi orgánmi v procese prípravy spracovania výsledkov volieb, resp. spolupráca s obcami a krajskými pracoviskami.

Zásadné zmeny v legislatíve

V druhej polovici roka 2021 sa ŠÚ SR podarilo v rámci medzirezortného pripomienkového konania presadiť doteraz najzásadnejšie zmeny volebnej legislatívy v oblasti elektronizácie volebných procesov.

Novela zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva zavádza povinnosť elektronického odosielania výsledkov hlasovania na všetkých stupňoch volebných komisií (už od okrskovej), ruší bezodkladné fyzické doručovanie zápisníc a vytvára podmienky pre kompletnú elektronickú prípravu kandidátnych listín v IVIS. Pripravovaným konceptuálnym zmenám tak poskytuje zákonnú oporu nevyhnutnú pre ich úspešné zavedenie do praxe.

Spolupráca s Inštitútom informatiky a štatistiky

Inštitút informatiky a štatistiky (INFOSTAT) ako výskumno-vývojové pracovisko pre oblasť štátnej štatistiky každoročne spolupracuje so Štatistickým úradom SR na riešení výskumno-vývojových úloh v oblasti štátnej štatistiky. Spolupráca sa uskutočňuje na základe kontraktu uzatvoreného obidvoma organizáciami na príslušný rok na základe uznesenia vlády SR. Obsahové zameranie kontraktu zohľadňuje prioritné štatistické činnosti úradu a aktuálne potreby vyplývajúce z požiadaviek zákazníkov.

V roku 2021 INFOSTAT riešil 26 výskumno-vývojových úloh pozostávajúcich zo 68 čiastkových výstupov vecne zameraných predovšetkým na:

Metodické riešenia

- návrh výpočtu cenových indexov u vybraných tovarov z údajov získaných sťahovaním z internetového prostredia pre účely cenovej štatistiky - web scraping;
- aplikácia vybranej metódy strojového učenia pre automatické pripájanie ECOICOP klasifikácie k dátam získaným z obchodných reťazcov;
- metodika konštrukcie odvodených populačných prognóz pre jednotlivé domény (pracovná sila, ľudský kapitál, školstvo, Rómovia a domácnosti);
- zdokonalenie metodiky a aktualizácia odhadu údajov o spotrebe energie v domácnostiach v štruktúre požadovanej Eurostatom;
- metodika konštrukcie projekčných simulácií a demografických prognóz populačných skupín; metodika dekompozičných techník aplikovaných v demografickom výskume pri identifikácii zmien vybraných demografických procesov; metódy demografického výskumu procesu

úmrtnosti, epidemiologickej situácie, príčin smrti a odvrátiteľnej úmrtnosti.

Aktualizáciu a vývoj

- pilotná implementácia web scrapingu cien vybraných tovarov do prostredia ŠÚ SR;
- programátorské riešenia v štatistike energetiky;
- realizácia zmien do spracovaní cenových štatistík s mesačnou a štvrťročnou periodicitou;
- tabuľky UNIDEMO a SDMX (model zberu demografických dát pre Eurostat);
- aktualizácia programových riešení pre spracovanie konjunkturálnych prieskumov;
- vytvorenie nástroja na validáciu mikroúdajov zasielaných Eurostatu v rámci IFS 2020.

Výpočty a konštrukcie

- spracovanie mesačných pohybov obyvateľstva a bilancovanie stavu obyvateľstva ku koncu referenčného obdobia z údajov zdrojovej bázy dát integrovaného štatistického informačného systému (ZBD IŠIS);
- implementácia kontrolných väzieb v IŠIS (Integrovaný štatistický informačný systém) pre mesačné, štvrťročné spracovania v roku 2021 a ročných spracovaniach roku 2020;
- vytvorenie metadátového modelu v prostredí IBM Cognos Framework Manager pre publikovanie v DATAcube na verejnom portáli ŠÚ SR;
- zostavenie dlhých časových radov údajov demografických udalostí; konštrukcia vybraných demografických analytických indikátorov; konštrukcia prierezových a kohortných tabuliek života; odhad vzdelanostnej štruktúry Slovenska.

Analýzy, štúdie, prognózy a prieskumy

- analýza a prognóza vývoja hospodárskeho cyklu v slovenskej ekonomike v roku 2021 so štvrtročnou periodicitou;
- rýchle odhady HDP v čase T+30 dní a T+45 dní po skončení referenčného štvrťroka;
- rýchly odhad celkovej zamestnanosti v slovenskej ekonomike v čase T+45 dní po skončení referenčného štvrťroka;
- zostavenie Satelitného účtu kultúry a kreatívneho priemyslu za rok 2019;
- spolupráca na bilancii TDP za rok 2019 v systéme SNA-NT;
- zostavenie Satelitného účtu cestovného ruchu za rok 2019;
- komplexná štúdia kohortného prístupu a možností jeho využitia v dátových podmienkach Slovenska, analyticko-metodických prístupov pri výskume vplyvu kríz na demografickú reprodukciu, procesu rodenia detí mimo manželstva a charakteristík ich rodičov a vzniku a zániku manželských zväzkov na Slovensku.

V roku 2021 realizovalo Centrum sociálnych výskumov prieskum Firemnej kultúry a spokojnosti zamestnancov Štatistického úradu SR.

Analytické výstupy

- analýza vstupných údajov, funkcionality a výstupov vyplývajúcich z nového dotazníka na zisťovanie poľnohospodárskej produkcie a medzispotreby; návrh postupu vzájomného prepájania zdrojov údajov o farmách v sektore domácností medzi rôznymi zdrojmi údajov;
- analýza vzniku a zániku manželských zväzkov na Slovensku, vývoja a zmien procesu úmrtnosti a príčin smrti na Slovensku, procesu rodenia detí mimo manželský zväzok a charakteristík ich rodičov na Slovensku v časovej a priestorovej perspektíve, dopadov súčasnej krízy na vybrané demografické procesy na Slovensku a analytické zhodnotenie využitia kohortného prístupu pri výskume demografickej reprodukcie na Slovensku.

V rámci spolupráce s INFOSTATOM je potrebné tiež spomenúť, že výsledkom činností a riešení vyššie uvedených úloh v roku 2021 boli viaceré **analyticko-metodologické materiály**.

Išlo o štúdie:

- Koncept kohortného prístupu a možnosti jeho využitia v dátových podmienkach Slovenska
- Analytické zhodnotenie využitia kohortného prístupu pri výskume demografickej reprodukcie na Slovensku
- Analyticko-metodické prístupy pri výskume vplyvu kríz na demografickú reprodukciu
- Analytická publikácia dopadov súčasnej krízy na vybrané demografické procesy na Slovensku
- Analyticko-metodické prístupy pri výskume procesu rodenia detí mimo manželstva a charakteristík rodičov
- Analýza procesu rodenia detí mimo manželský zväzok a charakteristík ich rodičov na Slovensku v časovej a priestorovej perspektíve
- Možnosti výskumu vzniku a zániku manželských zväzkov na Slovensku na základe údajov oficiálnej demografickej štatistiky

Spolupráca so ŠÚ SR a činnosť INFOSTATU v roku 2021 je podrobne zdokumentovaná vo výročnej správe inštitútu za rok 2021 a uverejnená na stránke www.infostat.sk.

11.

Slúžime zákazníkom

/ 43

12.

Vydávame časopis Slovenská
štatistika a demografia

/ 48

13.

Medzinárodné aktivity

/ 50

14.

Ľudské zdroje

/ 54

Slúžime zákazníkom

V oblasti poskytovania služieb zákazníkom úrad pokračoval v plnení akčných programov stanovených v strategických cieľoch úradu. Aktivity realizované v priebehu roka v súlade so schváleným Marketingovým plánom ŠÚ SR na rok 2021 boli orientované na čo najlepšie uspokojenie požiadaviek a očakávaní používateľov štatistických informácií. **Pre národné a medzinárodné organizácie** úrad spracoval a poskytol **spolu 531 produktov** z rôznych štatistických oblastí formou preddefinovaných tabuliek, súborov údajov a rôznych dotazníkov.

V rámci domácich odberateľov to boli predovšetkým zákonodarné a výkonné orgány štátnej správy.

K najvýznamnejším patrili Národná banka Slovenska (39 %), Ministerstvo financií SR, Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Ministerstvo hospodárstva SR a Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Národným inštitúciám bolo poskytnutých spolu **235 produktov** v rôznej periodicite. Medzinárodným organizáciám bolo v priebehu roka poskytnutých **296 produktov**, z toho najviac produktov smerovalo do Eurostatu (84 %).

Marketingové aktivity ŠÚ SR boli zamerané na poznanie a **rozšírenie znalostí našich zákazníkov** v oblasti štatistiky a na **zistenie ich očakávaní**. Jednotlivé odborné útvary v ústredí úradu a na pracoviskách ŠÚ SR v krajoch zorganizovali v priebehu roka spolu **76 stretnutí**, na ktorých sa zúčastnilo takmer 1 100 existujúcich a potenciálnych používateľov štatistiky. Podujatia boli usporiadané formou seminárov, pracovných stretnutí, školení a konzultácií pre rôzne skupiny zákazníkov. Značná časť aktivít bola určená pre zástupcov samospráv,

obsahovo zameraná na problematiku Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021. Podobne ako v predchádzajúcom roku, aj v roku 2021 bolo usporiadanie aktivít ovplyvnené obmedzeniami súvisiacimi s pandemiou Covid-19 a mnohé z nich boli realizované online.

ŠÚ SR si spolu s európskou štatistickou komunitou pripomenul 20. októbra 2021 už po šiestykrát **Európsky deň štatistiky**, ktorý sa niesol v duchu hesla **Štatistika je vakcína na ochranu demokracie a nástroj boja proti vírusom dezinformácií**. Cieľom podujatia je zvýšiť povedomie občanov o význame a hodnote oficiálnej štatistiky vytváranej európskymi a národnými štatistickými inštitúciami. Pri príležitosti Európskeho dňa štatistiky úrad vydal **informatívno-propagačnú publikáciu Slovenská republika v číslach 2021, ktorá prostredníctvom vizualizačných prvkov** zobrazuje štatistické informácie z oblasti demografického, ekonomického a sociálneho vývoja na Slovensku. ŠÚ SR zverejnil viacero nových štatistických informácií, a to najmä **interaktívne vizualizácie troch ukazovateľov z nového produktu Krajské mestá SR**. Prostredníctvom krátkych animácií je možné sledovať vývoj podielu seniorov na obyvateľstve, množstvo vyprodukovaného komunálneho odpadu v rokoch 2010 až 2020 a priemerné ceny za kúpu nehnuteľností v rokoch 2019 a 2020.

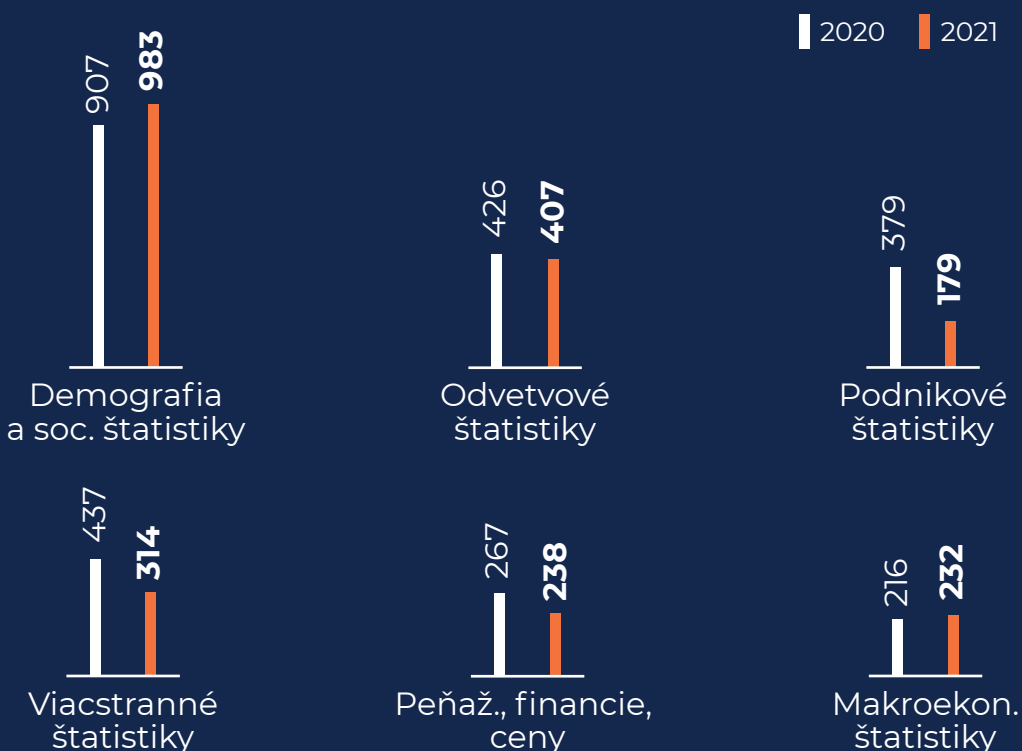
V roku 2021 útvary poskytovania štatistických informácií vybavili spolu **2 353 požiadaviek na štatistické informácie** z rôznych tematických oblastí. Ústredie úradu vybavilo spolu 1 821 požiadaviek na štatistické údaje, z toho 86 % od domácich a 14 % od zahraničných zákazníkov.

Najvyšší počet požiadaviek uplatnili podniky, asociácie, združenia a obchody (19,7 %). Oproti roku 2020 bol zaznamenaný nárast žiadostí od širokej verejnosti (19,1 %), ktorá tvorila druhú najpočetnejšiu skupinu zákazníkov. Podiel požiadaviek od študentov a učiteľov dosiahol 19 % a od zákazníkov zo štátnej správy a samosprávy 14,6 %. Nižší záujem o štatistické informácie prejavili odborníci z oblasti vedy a výskumu a finančné inštitúcie. Z hľadiska tematických oblastí pretrvával, podobne ako v predchádzajúcich rokoch, najvyšší záujem o údaje z oblasti demografie a sociálnej štatistiky (39,6 %). Náročnejšie požiadavky vyžadujúce spracovanie v odborných útvaroch ŠÚ SR tvorili takmer tretinu všetkých žiadostí (29,9 %), z nich najviac požiadaviek bolo z demografie a sociálnej štatistiky.

K náročným požiadavkám zákazníkov patrili aj žiadosti o poskytnutie **dôverných štatistických údajov pre vedecké účely**. S inštitúciami z vedeckej a akademickej obce bolo uzatvorených **15 zmlúv** na poskytnutie mikroúdajov.

Útvary poskytovania štatistických informácií na pracoviskách v krajoch vybavili v roku 2021 spolu 532 požiadaviek na štatistické informácie, najviac z nich pre samosprávu a štátnu správu (44,5 %), druhú najväčšiu skupinu žiadateľov tvorili študenti a učelia (18 %). Oproti predchádzajúcim rokom klesol počet žiadostí od podnikov, asociácií, združení a odborov (15,6 %). Rovnako ako po minulé roky najžiadanejšie boli štatistické informácie z oblasti demografie a sociálnych štatistík.

Počet vybavených požiadaviek v ústredí ŠÚ SR a krajoch podľa tematických okruhov

Záujemcom, ktorí hľadali informácie z európskej štatistiky a podporu pri navigácii na internetových stránkach Eurostatu úrad poskytoval pomoc prostredníctvom Centra podpory používateľom európskej štatistiky. Centrum, zriadené v ústredí ŠÚ SR, je súčasťou medzinárodnej siete **European Statistical Data Support (ESDS)**.

Služby **knižnice** využilo v priebehu roka **46 čitateľov** (zamestnancov úradu a externých zákazníkov). V roku 2021 pribudlo do fondu knižnice **241 nových zväzkov**, z toho 205 predstavovali nové publikácie úradu. Zaevidovaných bolo 39 výpožičiek. Knižnica odoberala 6 titulov dennej tlače, 14 titulov časopisov a 5 online prístupov k odbornej literatúre určenej pre útvary úradu. Na nákup odbornej literatúry a na predplatné denníkov a časopisov knižnica vynaložila 6 630,- eur.

S cieľom zvýšiť propagáciu produktov ŠÚ SR začal v roku 2021 zostavovať **newsletter** distribuovaný kľúčovým zákazníkom. Newsletter prinášal informácie o práve vydaných online publikáciách úradu, nových dátových kockách, ktoré pribudli do DATAcube, a ďalších významnejších udalostiach, napr. Európskom dni štatistiky, či tlačových správach.

Úrad zabezpečoval **publikačnú činnosť** v súlade s Edičným programom na rok 2021. V priebehu roka vydal spolu **51 titulov** v mesačnej, štvrťročnej, polročnej a ročnej periodicite vrátane 4 publikácií nad rámec edičného programu.

V anglickom jazyku bolo vydaných 31 publikácií. Ťažiskovými publikáciami boli Štatistická ročenka SR 2021, Štatistická správa o základných vývojových tendenciách v hospodárstve SR a Správa o hospodárskom vývoji v krajoch SR. V súlade so stanovenými strategickými cieľmi sa úrad zameriaval

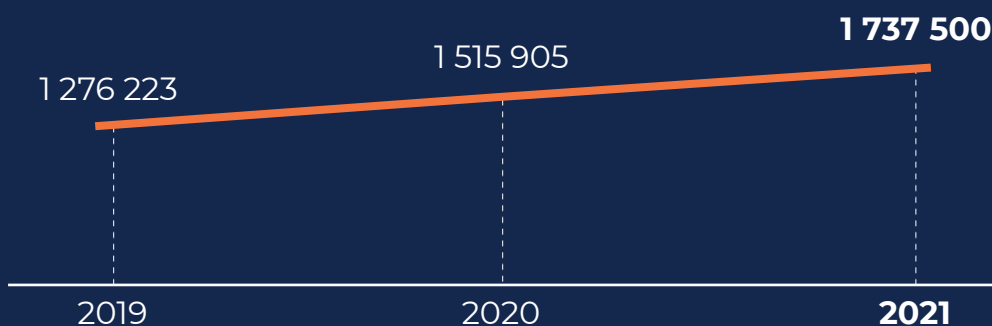
na tvorbu publikácií s pridanou hodnotou, ku ktorým patrili napr. Slovenská republika v číslach 2021, Štatistika v regiónoch – Kraje v číslach 2021, Ženy a muži v SR 2021 a Bytová výstavba v rokoch 2010 – 2020. Všetky publikácie boli k dispozícii na internetovom portáli ŠÚ SR. K štatistickým publikáciám Štatistická ročenka hlavného mesta SR Bratislavy 2021 a Štatistika v regiónoch – Kraje v číslach 2021 boli realizované **propagačné videá** za účelom ich diseminácie širšiemu spektru používateľov.

V priebehu roka úrad pravidelne aktualizoval a rozširoval obsah informácií na **internetovom portáli ŠÚ SR**. Do stránok štatistických tém pribudol Kalendár zverejňovania publikácií v roku 2021, 3. kolo Peer Review, Čerpanie prostriedkov z EÚ – EUROSTAT a iné. Na portáli úradu bola zverejnená slovenská verzia web aplikácie **Demografia Európy**, ktorá prináša zaujímavé údaje o vývoji populácie, starnutí obyvateľstva, štruktúrach a pohybe formou vizualizácií a interaktívnych prvkov. K zverejňovaným informatívnym správam pribudli nové štvrťročné správy o ekonomike, trhu práce a bytovej výstavbe a mesačná informatívna správa o ubytovacej štatistike v SR s novými vizualizačnými prvkami. V rámci nových produktov s pridanou hodnotou bola zverejnená nová mesačná tlačová správa k téme **úmrtnosť a príčiny zomretých v SR so znalostnou interpretáciou údajov a interaktívnymi vizualizáciami**. V priebehu roka boli tiež zverejnené dve nové tlačové správy so statickými grafmi, spracovanými tabuľkami a videom k téme **chudoba a jej prejavy v SR**.

Internetový portál v roku 2021 navštívilo 1 737 500 používateľov. Oproti roku 2020 vzrástla návštevnosť o 14,6 %. Používatelia si počas roka zobrazili celkovo 7 179 962 stránok, čo predstavuje nárast o 4,1 % oproti roku 2020. Z hľadiska obsahu bol záujem najmä o elektronický zber údajov, register organizácií, databázy,

štatistiky podľa jednotlivých okruhov, číselníky a klasifikácie, vzory štatistických formulárov. Do Katalógu publikácií bolo doplnených 216 nových publikácií (vrátane informačných letákov) a k 31. 12. 2021 katalóg obsahoval viac ako **3 205 elektronických publikácií** na stiahnutie vrátane archívu.

Počet návštevníkov internetového portálu ŠÚ SR

zdroj: google analytics

V rámci nových vytvorených stránok pribudol na portáli **Aktuálny informačný panel**, ktorý prináša prezentáciu vybraných kľúčových ukazovateľov vývoja slovenskej spoločnosti a ekonomiky v čase (vrátane kovidových mesiacov) ľahko čitateľnou a zrozumiteľnou formou. **Informačný panel mesta Bratislavy** prezentuje 16 kľúčových ukazovateľov z vybraných štatistických oblastí a ich vývoj v čase formou prehľadných interaktívnych grafov.

ŠÚ SR počas roka 2021 postupne rozširoval poskytovanie štatistických informácií aj cez sociálne siete **Twitter, Facebook, Instagram, LinkedIn, Youtube a Vimeo** čím sprístupnil oficiálne štatistiky širšiemu spektru používateľov.

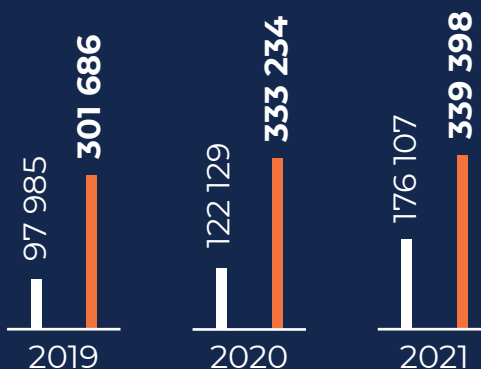
Verejná databáza **DATAcube.** obsahuje aktuálne 1 374 dátových kociek a databáza **STATdat.** 364 dynamických reportov. **Celkový počet zobrazených dátových kociek v roku 2021**

bol 1 046 193, čo predstavuje oproti roku 2020 nárast o 30,7 %.

Zo štatistických okruhov sa používatelia zaujíмали najmä o ukazovatele obyvateľstva a migrácie, národných účtov, práce, spotrebiteľských cien a cien produkčných štatistík. V priebehu roka 2021 bolo vytvorených 122 nových dátových kociek, z nich tvorili približne štvrtinu kocky obsahujúce štatistické údaje, ktoré boli doteraz publikované v mesačných publikáciách z oblasti cenovej štatistiky a priemyslu (publikácie neboli zaradené do Edičného programu na rok 2022). Boli vytvorené aj nové kocky z oblasti EU SILC, cestovného ruchu, zdravia, demografie, podnikovej štatistiky a životného prostredia. **V roku 2021 bol zaznamenaný výrazný nárast počtu návštevníkov databázy DATAcube., ktorý predstavoval až 44 %.**

Počet návštevníkov databáz DATAcube. a STATdat. v rokoch 2019 – 2021

DATAcube. STATdat.

zdroj: google analytics

V súlade s akčným plánom **Iniciatívy pre otvorené vládnutie** úrad v priebehu roka zverejnil na portáli otvorených údajov <https://data.gov.sk/> **289 nových datasetov**. Štatistický úrad SR zostáva naďalej lídrom v poskytovaní datasetov, s celkovým počtom **1 023 zverejnených datasetov** v roku 2021, čo predstavuje 36 % zo všetkých 2 800 publikovaných datasetov za inštitúcie štátnej správy.

Cieľom úradu je v súlade so Stratégiou rozvoja ŠÚ SR do roku 2022 systematicky zvyšovať hodnotu inštitúcie

pre zainteresované strany a jej uznanie na národnej a medzinárodnej úrovni. Úrad monitoruje plnenie cieľa pomocou ukazovateľa **dôveryhodnosť Štatistického úradu SR**. V roku 2021 úrad uskutočnil prostredníctvom externej nezávislej organizácie prieskum dôveryhodnosti a miery využívania poskytovaných informácií verejnosťou na reprezentatívnej vzorke 1 002 obyvateľov SR vo veku od 18 rokov. Na základe výsledkov prieskumu vyjadrilo dôveru úradu 59 % opýtaných.

Vydávame časopis Slovenská štatistika a demografia

Rok 2021 bol 31. ročníkom vedeckého časopisu Slovenská štatistika a demografia. Štatistický úrad SR vydáva tento vedecký časopis od roku 1991. Jednotlivé články časopisu poskytujú odbornej i laickej verejnosti informácie z rôznych oblastí štatistiky, pričom poukazujú na vhodnosť i možnosti používania štatistických a demografických metód a postupov, propagujú význam štatistiky, podporujú rozvoj štatistickej teórie a najmä jej prepojenie s praxou.

Publikovaných bolo zatiaľ takmer 600 odborných článkov. V redakčnej rade časopisu doposiaľ pôsobilo na poste výkonného redaktora 5 osôb. **Od roku 2016 redakcia spolupracuje so 6 zahraničnými poradcami.**

Monotematickým číslom roka 2021 bolo štvrté číslo a bolo venované azda najaktuálnejšej téme roka 2021 – **pandémii Covid-19.** Toto monotematické číslo časopisu Slovenská štatistika

a demografia poskytlo čitateľom čo možno najširší pohľad na pandémiu Covid-19 založený na štatistických a demografických údajoch. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva spolu so širokým spektrom ekonomického dosahu sú najzávažnejšie a verejnosťou najviac vnímané dôsledky pandémie. Na tieto dve oblasti reagujú aj uverejnené odborné články.

Redakcia sleduje aktuálne demografické a štatistické témy a pokračuje v aktivitách smerujúcich k pozitívnemu vnímaniu časopisu verejnosťou. Príležitosť dostávajú aj noví autori prezentujúci výsledky svojej vedeckej činnosti, ktoré vznikli aplikáciou štatistických metód.

Ďakujeme za priazeň všetkým prispievateľom časopisu, členom redakčnej rady a zahraničným poradcóm, recenzentom, čitateľom a podporovateľom časopisu.

Štatistický úrad Slovenskej republiky
The Statistical Office of the Slovak Republic

SLOVENSKÁ ŠTATISTIKA a DEMOGRAFIA

SLOVAK STATISTICS
and DEMOGRAPHY

vedecký časopis/scientific journal

4/2021
ročník 31

ŠTATISTICKÝ
ÚRAD
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

ISSN 1339-6854 (online)
ISSN 1210-1095 (tlačené vydanie)

Medzinárodné aktivity

Z dôvodu nepriaznivej pandemickej situácie pokračoval aj v roku 2021 trend organizovať medzinárodné aktivity virtuálnou alebo hybridnou formou. ŠÚ SR sa tomuto trendu úspešne prispôbil a naďalej sa aktívne zapájal do aktivít na európskej aj medzinárodnej úrovni.

V rámci **Európskeho štatistického systému** pôsobili zamestnanci úradu najmä v expertných pracovných skupinách, ako aj v tzv. task forces zameraných na užšie témy, napr. na vývoj novej metodiky a nástrojov. V roku 2021 to bola napr. Task Force pre komunikáciu. Riadiaci zamestnanci úradu sa aktívne podieľali na diskusiách v riaditeľských skupinách a riadiacich výboroch. Na úrovni Výboru pre Európsky štatistický systém, ako najvyššieho strategického a riadiaceho orgánu Európskeho štatistického systému (EŠS), úrad sledoval a pripomienkoval viaceré dôležité témy, týkajúce sa napr. integrácie inovácií a experimentovania do všetkých činností EŠS, vzdialeného prístupu k európskym dôverným mikroúdajom na vedecké účely, výsledkov vízie 2020 v EŠS, projektu modernizácie systému Intrastat alebo revízie NACE.

V oblasti spolupráce s **Európskym systémom centrálnych bánk (ESCB)** sa úrad zúčastnil na zasadnutí **Európskeho štatistického fóra (ESF)**, ktorého úlohou je koordinovať a riadiť spoluprácu medzi EŠS a ESCB, na strategickej úrovni prijímať ročné pracovné programy týkajúce sa aktivít spoločných pre oba systémy a delegovať implementáciu týchto programov na operačnú úroveň (výbor CMFB a ostatné príslušné orgány EŠS a ESCB).

V spolupráci s Ministerstvom financií Slovenskej republiky úrad participoval v rámci **Podvýboru pre štatistiku Ekonomického a finančného výboru (EFC SCS)** na príprave tzv. štatistického balíka, na základe ktorého prijala Rada ECOFIN závery o európskej štatistike 2021.

V roku 2021 sa zástupcovia úradu zúčastnili aj troch **stretnutí na vysokej úrovni** (High Level Meetings), ktoré organizuje úradujúce predsedníctvo v Rade EÚ spolu s Eurostatom. Stretnutia poskytli príležitosť na výmenu skúseností o vnútroštátnych prístupoch k implementácii správy údajov, ako aj na diskusiu o možnej budúcej úlohe národných štatistických úradov a EŠS v rozvíjajúcom sa ekosystéme dát a zabezpečenie včasnosti štatistík naprieč všetkými štatistickými doménami.

Jednou z **medzinárodných konferencií**, na ktorej sa práve vďaka virtuálnemu, resp. hybridnému formátu mohol zúčastniť širší okruh zamestnancov z viacerých vecne príslušných sekcií úradu bola aj 106. konferencia **DGINS** (Conference of the Directors Generals of National Statistical Institutes), ktorá bola zameraná na strategické otázky súvisiace s využívaním pozorovania Zeme ako zdroja údajov pre oficiálnu štatistiku.

Príslušní zamestnanci úradu sa pravidelne zúčastňovali aj virtuálnych zasadnutí PS Rady pre štatistiku a podieľali sa tak na príprave **legislatívy EÚ**. Začal sa prerokovávať ďalší návrh nariadenia z balíka troch nariadení z oblasti poľnohospodárskej štatistiky v rámci prebiehajúcej revízie legislatívnych pravidiel vzťahujúcich sa

k spoločnej poľnohospodárskej politike (návrh nariadenia o poľnohospodárskych vstupoch a výstupoch, tzv. SAIO). Koncom roka bol do legislatívneho procesu na úrovni zákonodarcov predložený návrh revízie ESA 2010, schvaľovanie ktorého bude prebiehať aj v nasledujúcom roku.

V prvej polovici roka pokračovala aj spolupráca ŠÚ SR v rámci krajín **Vyšehradskej skupiny** pod vedením poľského predsedníctva. Cieľom bolo dosiahnutie metodických a kvalitatívnych zlepšení tvorby štatistík, výmeny poznatkov a skúseností v identifikovaných oblastiach a vydávania spoločných publikácií. Koncom marca 2021 bola zverejnená spoločná publikácia V4 s názvom Europe 2020 strategy in the Visegrad group countries a začiatkom júna 2021 sa konalo stretnutie k téme globálnych hodnotových reťazcov, na ktorom úrad prezentoval realizáciu a výsledky predošlých pilotných zisťovaní v rámci grantových projektov. Koncom júna 2021 bol zorganizovaný workshop na tému Výzvy cezhraničnej štatistiky v kontexte informačných potrieb krajín V4. Zástupcovia ŠÚ SR sa zúčastnili panelovej diskusie na témy Používanie hromadných údajov (big data) v štatistike cestovného ruchu a Nové zdroje údajov – metódy a možnosti pre ich získavanie.

Na pozvanie predsedu úradu sa v októbri 2021 uskutočnila oficiálna návšteva predstaviteľov Českého štatistického úradu na čele s jeho predsedom. Ide už o tradičné každoročné stretnutie za účelom prehĺbenia rozvoja **bilaterálnej spolupráce** nielen na expertnej úrovni, ale aj na úrovni vedenia oboch úradov. Členovia delegácie navštívili Safe Data Centrum ŠÚ SR a diskutovali na témy SODB 2021 a koordinácia národného štatistického systému.

V rámci **medzinárodnej spolupráce** pôsobí ŠÚ SR najmä ako člen

štatistických divízií OSN aj OECD, vecne príslušní experti úradu sa zúčastňujú zasadnutí pracovných skupín a participujú aj na zasielaní údajov do databáz a vyplňaní monotematických dotazníkov pre účely týchto organizácií.

V roku 2021 sa príslušní zamestnanci úradu aktívne zúčastnili fóra k štatistike cestovného ruchu, expertných skupín Štatistickej divízie OSN k téme sčítania obyvateľov, domov a bytov a Štatistickej komisie OSN k téme šírenia a komunikácie v oblasti štatistiky, modernizácie oficiálnych štatistík a modernizácie štatistickej legislatívy. Na začiatku marca sa konalo virtuálnou formou plenárne zasadnutie Štatistickej komisie OSN (UNSC) v New Yorku. Kľúčovou témou bola naďalej Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj. Ostatné dôležité body programu sa týkali ekonomickej štatistiky, národných účtov, migračnej štatistiky, podnikovej a obchodnej štatistiky, environmentálnych ekonomických účtov, modernizácie štatistických systémov a medzinárodných klasifikácií. Júnové spoločné zasadnutie Konferencie európskych štatistikov EHK OSN a plenárne zasadnutie Výboru pre štatistiku a štatistickú politiku OECD v Paríži v hybridnej forme bolo zamerané na tému inovácií a nových prístupov k údajom v národných štatistických úradoch v postcovidovom období.

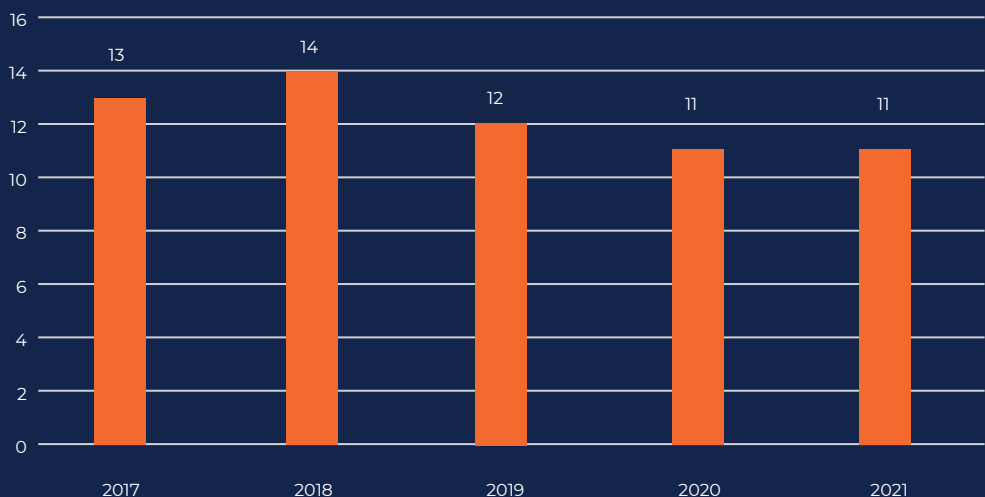
Oddelenie európskych záležitostí a medzinárodnej spolupráce pôsobilo aj v roku 2021 ako **ústredný kontaktný bod** pre ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy, ako aj EÚ a medzinárodné inštitúcie a ostatné štatistické úrady, pokiaľ išlo o požiadavky týkajúce sa EÚ a medzinárodnej agendy.

Pokiaľ ide o **zahraničné podujatia vo fyzickom formáte**, v dôsledku pandémie Covid-19 sa zamestnanci úradu zúčastnili podujatí v zahraničí len vo veľmi obmedzenom množstve. V roku 2021 sa konali iba tri zahraničné cesty, pričom všetky smerovali do

susedných krajín. V júni sa predseda úradu zúčastnil zasadnutia Českej štatistickej rady v Prahe. V septembri navštívili predstavitelia úradu Mendelovu univerzitu v Brne, kde sa rokovalo o možnostiach odbornej praxe študentov v úrade a zároveň boli prezentované príprava a priebeh SODB 2021. V rámci cezhraničnej spolupráce sa riaditeľ Pracoviska ŠÚ SR v Prešove zúčastnil konferencie na tému SODB v poľskom Rzeszówe.

V roku 2021 sa úrad prihlásil do 11 nových **grantových projektov** spolufinancovaných z EÚ, ktorých cieľom je zavádzanie nových štatistických nástrojov a metód. Spolu s projektmi z predchádzajúceho obdobia ich ŠÚ SR v priebehu roka implementoval celkovo 30.

Počet nových projektov podľa rokov

Ľudské zdroje

Do roku 2021 vstúpil Štatistický úrad SR v náročnej situácii so zníženým počtom zamestnancov. Rozpočtovým opatrením Ministerstva financií SR bol ŠÚ SR stanovený limit počtu zamestnancov 793 (z toho 744 bežných miest a 49 určených na plnenie špecifických úloh na úseku SODB 2021), čo oproti predchádzajúcemu roku znamenalo zníženie bežných miest o 10 %. V záujme posilnenia roly ŠÚ SR ako koordinátora národného štatistického systému bolo od 1. 7. 2021 vytvorených 11 nových miest organizačne začlenených do nového odboru koordinácie národného štatistického systému, resp. do existujúcich útvarov pre zefektívnenie procesov koordinácie jednotlivých expertných oblastí štatistiky.

V roku 2021 pracovalo na ŠÚ SR **765,9 zamestnancov** (priemerný evidenčný prepočítaný počet), z toho na ústredí úradu 302,8 a na krajských pracoviskách (vrátane sekcie zberu a spracovania dát v priemysle a terénnych zisťovaní

v Banskej Bystrici) úradu 463,1 zamestnancov.

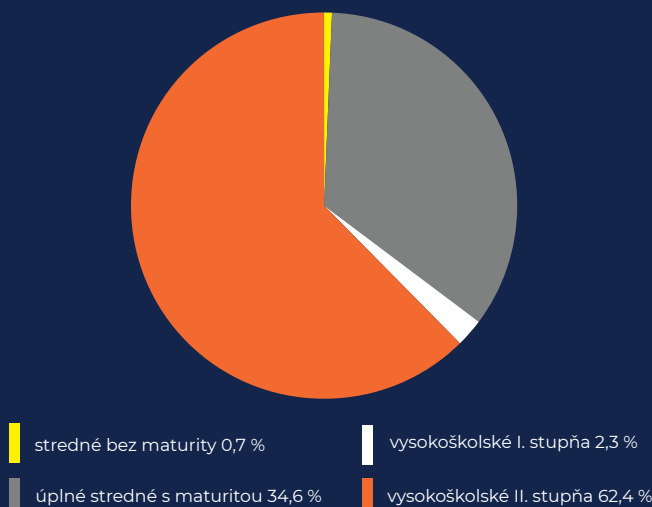
Vzdelanostnú a vekovú štruktúru zamestnancov úradu k 31. 12. 2021 znázorňujú grafy.

Na úrade pracovalo **77,6 % žien a 22,4 % mužov**. Vo vedúcich funkciách pôsobilo 126 zamestnancov, z toho bolo 69,0 % žien a 31,0 % mužov.

Na rok 2021 mal ŠÚ SR k dispozícii 13 293 166 eur rozpočtových mzdových prostriedkov (v sume sú zahrnuté aj mzdové prostriedky na SODB). Za obdobie január až december 2021 vznikla potreba **13 270 418 eur**, z čoho vyplýva, že limit záväzného ukazovateľa na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania za rok 2021 bol dodržaný.

Základom **vzdelávania zamestnancov** úradu bol schválený Plán vzdelávania zamestnancov ŠÚ SR na rok 2021. Zamestnanci v priebehu roka absolvovali

Vzdelanostná štruktúra

vzdelávacie podujatia v oblasti:

- manažérskeho vzdelávania,
- vzdelávania zameraného na osobnostný rozvoj,
- odborného vzdelávania,
- ďalšieho odborného vzdelávania,
- informačných technológií,
- jazykového vzdelávania a
- adaptačného vzdelávania.

Podiel jednotlivých druhov vzdelávania v roku 2021 znázorňuje graf.

Aj v roku 2021 prísne epidemičné opatrenia súvisiace s pandemickým šírením ochorenia Covid-19 výrazne zasahovali do možnosti realizácie naplánovaných vzdelávacích podujatí. Prezenčné kurzy sa konali len v priebehu letných mesiacov, počas ostatných mesiacov sa vzdelávanie realizovalo len online formami – webinármi, videokonferenciami alebo riadeným samoštúdiom zamestnancov.

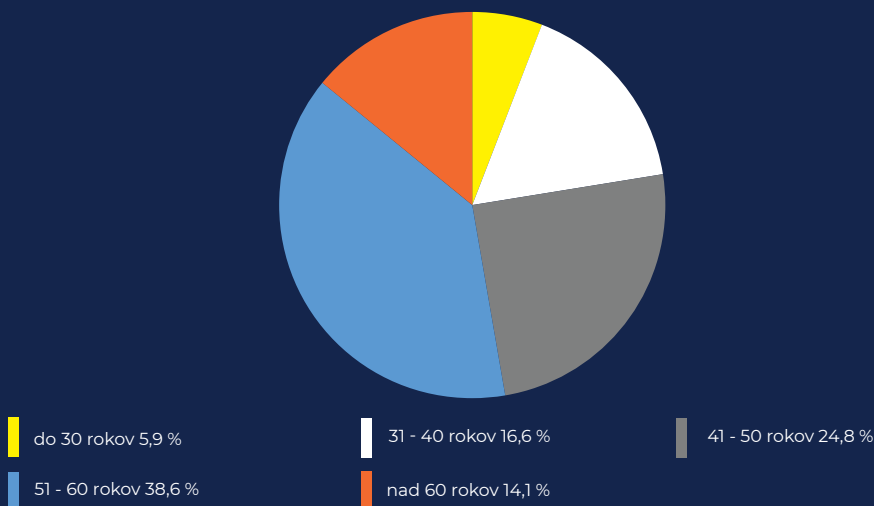
Plánované vzdelávacie podujatia boli priebežne dopĺňané o ďalšie operatívne vzdelávacie aktivity, ktoré reagovali predovšetkým na zmeny v legislatívnych predpisoch a plnenie zákonných povinností úradu v oblasti verejného obstarávania, riadenia ľudských zdrojov,

kontroly, auditu, registratúry a finančných procesov.

V oblasti **odborného vzdelávania** boli aktivity prioritne zamerané na rozvoj spôsobilostí zamestnancov súvisiacich so zabezpečením zberu, spracovania, analýzy a diseminácie štatistických informácií zo štatistických zisťovaní alebo z administratívnych zdrojov údajov, na plnenie úloh súvisiacich so zberom a spracovaním údajov zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2021, na prípravu a spracovanie výsledkov doplňujúcich volieb do orgánov samosprávy obcí a na realizáciu online kurzov v rámci projektu Reforma zberu a spracovania štatistických údajov vo verejnej správe.

Zamestnanci úradu absolvovali tiež 61 vzdelávacích podujatí (medzinárodné online kurzy, webináre, online workshopy, videokonferencie), ktoré organizovali medzinárodné organizácie ako OSN, MMF, Svetová banka, Eurostat, zahraničné štatistické úrady. Účast zamestnancov na týchto podujatiach pomohla rozšíreniu ich odborných znalostí, zručností a spôsobilostí. Využívané boli hlavne online formy, ktoré však poskytovali výrazne obmedzený

Veková štruktúra

priestor na vzájomnú výmenu skúseností a poznatkov medzi účastníkmi podujatí, ako je to pri osobných stretnutiach.

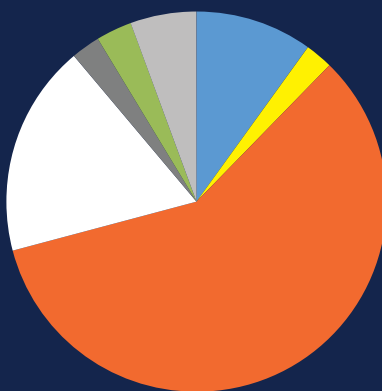
V tomto náročnom období sa experti úradu zúčastňovali aj na odborných on-line kurzoch v rámci programu

European Statistical Training Programme.

Jazykové vzdelávanie sa realizovalo formou intenzívnych online tréningov anglického jazyka v priebehu druhého polroka 2021. Tréningy boli zamerané na používanie odbornej anglickej terminológie v legislatívnych predpisoch, na písanie odborných stanovísk, emailov a vedenie medzinárodných rokovaní.

V roku 2021 sa uskutočnilo spolu **854 vzdelávacích aktivít**, na ktorých sa zúčastnilo **3 110 účastníkov**. V priebehu roka úrad vynaložil na vzdelávanie finančné prostriedky v celkovej sume **39 470 eur**.

Druhy vzdelávania

odborné štatistické vzdelávanie 58,5 %	ďalšie odborné vzdelávanie 18,0 %	manažérske vzdelávanie 10,0 %	adaptačné vzdelávanie 5,6 %
jazykové vzdelávanie 3,0 %	vzdelávanie v oblasti IT 2,5 %	vzdelávanie zamerané na osobnostný rozvoj 2,3 %	

15.

Informačné systémy a informačno-
komunikačné technológie

/ 59

16.

Finančné výsledky

/ 62

17.

Priority 2022

/ 66

18.

Organizačná štruktúra 2021

/ 72

19.

Kontakty

/ 74

Informačné systémy a informačno-komunikačné technológie

V rámci napĺňania cieľov **Národnej koncepcie informatizácie verejnej správy** (NKIVS) ŠÚ SR šiesty rok realizuje zber štatistických údajov elektronickou formou, ktorá zvýšila návratnosť a kvalitu údajov aj vďaka predvypĺňaniu údajov a kontrolám implementovaným v elektronických formulároch. Úrad zároveň poskytuje svoje elektronické služby dostupné na portáli ŠÚ SR aj prostredníctvom **Ústredného portálu verejnej správy** (ÚPVS) www.slovensko.sk. V záujme znižovania administratívnej záťaže spravodajských jednotiek (SJ) naďalej **rozširuje množstvo využívaných administratívnych zdrojov**, ktoré nahrádzajú údaje pôvodne získavané od SJ alebo dopĺňajú štatistické údaje zozbierané od SJ zavádzaním nových technológií.

Štatistický úrad SR sa podieľa na aplikácii **zákona o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu**. Tento zákon upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri predchádzaní a odhaľovaní legalizácie príjmov z trestnej činnosti a financovania terorizmu. Jeho hlavným cieľom je zabráňovať tzv. „praniu špinavých peňazí“. V súlade s ustanoveniami zákona, ktoré nadobudli účinnosť od 1. novembra 2018 je ŠÚ SR povinný priebežne viesť aktuálne identifikačné údaje o konečných užívateľoch výhod v Registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci (ďalej len „RPO“) a súčasne ich poskytovať orgánom verejnej moci a povinným osobám pri vykonávaní základnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi. Podľa §7a zákona č. 272/2015 Z. z. o RPO, v znení neskorších predpisov, ŠÚ SR poskytuje od 1. novembra 2018

z RPO údaje o konečných užívateľoch výhod v elektronickej podobe. Automatizovaným spôsobom poskytuje údaje aj povinným osobám podľa §5 zákona č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zriadenie prístupu pre uvedené povinné osoby je možné na základe žiadosti, ktorá je prístupná po prihlásení prostredníctvom eID v mene povinnej osoby cez ÚPVS alebo portál ŠÚ SR <https://rpo.statistics.sk>. Novinkou, ktorú ŠÚ SR ponúka širokej verejnosti je otvorené REST API rozhranie pre poskytovanie údajov z RPO. Technické detaily k jednotlivým volaniam a prístup k REST API pre RPO sú dostupné na stránke <https://susrrpo.docs.apiary.io>.

Počas roka 2021 pokračovala realizácia projektu **Jednotný informačný systém štatistických údajov** (JISSU). Projekt nadväzuje na výstupy a odporúčania projektu Reforma zberu a spracovania štatistických údajov, ktorý má zohľadniť požiadavky Eurostatu na vytvorenie národnej metodiky a jej následného zjednotenia smerom k povinným osobám štatistického zisťovania. Projekt ďalej umožní zjednotenie procesu zberu a spracovania štatistických údajov naprieč všetkými povinnými osobami, ako aj ochranu a bezpečnosť zbieraných a spracúvaných údajov v Národnom štatistickom systéme (NŠS). V JISSU bude ako novinka zavedená možnosť odosielania hlásení zo systémov ERP.

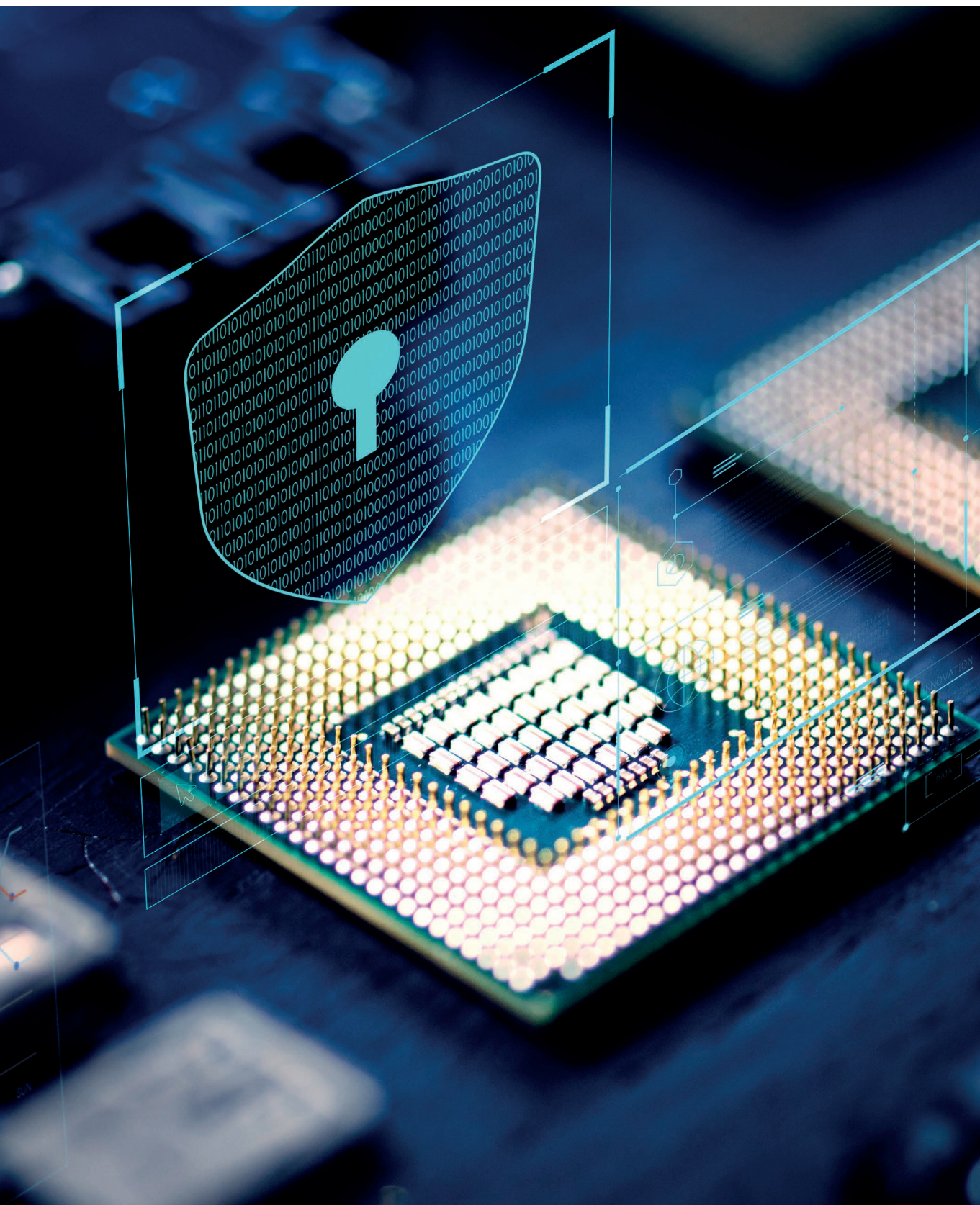
V roku 2021, po certifikácii systému manažérstva informačnej bezpečnosti podľa ISO/IEC 27001:2013, štatistický úrad pokračoval v ďalších aktivitách

spojených so zvyšovaním bezpečnosti informačno-komunikačných technológií (IKT). Realizovala sa **implementácia „bezpečnostnej platformy“**, čím sa zabezpečila veľmi vysoká úroveň bezpečnosti prenosu, správy a uchovávanía dôverných štatistických informácií. Automatizáciou všetkých týchto činností sa vylúčili akékoľvek prevádzkové riziká, týkajúce sa uvedených činností. V rámci zavedenej automatizácie je možné overiť kvalitu a štruktúru údajov. Veľmi dôležitým prínosom je aj minimalizácia opakujúcich sa ľudských aktivít a uvoľnenie kapacity pre ďalšie dôležitejšie činnosti.

Počas roku 2021 boli zrealizované v rámci ŠÚ SR ďalšie **zásadné organizačné zmeny súvisiace so zefektívnením práce sekcie informačných systémov a zmeny existujúcej infraštruktúry a aplikačnej výbavy** v spojitosti s presťahovaním úradu do nových priestorov, zabezpečením úloh v súvislosti s pripravovanými a realizovanými projektami financovanými z prostriedkov Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) v prostredí štatistického úradu. Zmeny súviseli taktiež s platnými systémovými dokumentmi a metodickými pokynmi Centrálného koordinačného orgánu, riadiacimi a metodickými dokumentmi riadiaceho a sprostredkovateľského orgánu, ustanoveniami Vyhlášky č. 85/2020 Z. z. o riadení projektov a ďalšími legislatívnymi pravidlami.

Stratégia podpory rozvoja informačnej spoločnosti v rámci ŠÚ SR je zameraná na investovanie do rozvoja elektronických služieb pre občanov a podnikateľov a na zvýšenie dostupnosti údajov verejnej správy prostredníctvom otvorených dát. Zároveň má byť prostriedkami IKT podporená prebiehajúca reforma verejnej správy vrátane ďalšieho rozširovania využitia vládneho cloudu a zmodernizovania komunikačnej platformy úradu.

Finančné výsledky

Pre kapitolu Štatistický úrad SR boli zákonom č. 425/2020 Z. z. o štátnom rozpočte **schválené výdavky vo výške 48 477 693 eur** (z toho 22 057 061 eur na Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021 (ďalej len „SODB“)). V priebehu roka 2021 bol rozpočet úradu **upravený 39 rozpočtovými opatreniami Ministerstva financií SR na 53 671 231,09 eur**. Úpravy sa týkali najmä prekročenia limitu kapitálových výdavkov o prostriedky z predchádzajúcich rokov v sume 318 232 eur, o prostriedky určené na SODB v nadväznosti na novelu zákona č. 223/2019 Z. z. o sčítaní, obyvateľov, domov a bytov v roku 2021 v sume 1 052 000 eur, o prostriedky na osobné výdavky pre činnosť Centrálnej koordinačnej jednotky 156 758 eur, na implementáciu tretieho protibyrokratického balíčka 196 440 eur a na vyplatenie odmeny na úrovni 350 eur pre zamestnanca navýšením osobných výdavkov v sume 373 941 eur. Ďalšie úpravy sa týkali viazania limitu bežných výdavkov v zmysle Centrálnej dohody na poskytnutie licencií a produktov Oracle 716 064 eur a viazania kapitálových výdavkov 446 580 eur a prostriedkov Európskej únie a spolufinancovania zo štátneho rozpočtu 35 461 eur s možnosťou ich použitia v nasledujúcom rozpočtovom roku. Ďalšími rozpočtovými opatreniami bol navýšený limit výdavkov o prostriedky Európskej únie a spolufinancovania zo štátneho rozpočtu v celkovej výške 4 262 210 eur určených na riešenie projektov, ktoré úrad riešil v rámci troch operačných programov: OP Efektívna verejná správa – Prioritná os 1, OP Kvalita životného prostredia – Prioritná os 4 a OP Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020 – Prioritná os 7 – Informačná spoločnosť.

Na rok 2021 bol ŠÚ SR **schválený** záväzný

ukazovateľ – **limit príjmov vo výške 14 196 000 eur**, v tom nedaňové príjmy z predaja kapitálových aktív 14 106 000 eur a nedaňové bežné príjmy 90 000 eur. **Príjmy v skutočnosti dosiahli plnenie 82 048 eur** z nedaňových bežných príjmov. Plánované príjmy z predaja kapitálových aktív, ktoré mali byť zabezpečené z predaja uvoľnených budov v správe ŠÚ SR neboli naplnené, nakoľko v priebehu roka došlo k prehodnoteniu pôvodne prijatého postupu a k zrušeniu plánovaného predaja. K tomuto kroku pristúpil úrad na základe zmenených podmienok na realitnom trhu a nových ekonomických analýz, z ktorých jasne vyplynula ekonomická nevýhodnosť predaja predmetných nehnuteľností, a to predovšetkým z dlhodobého hľadiska.

Upravený rozpočet výdavkov 53 671 231,09 eur bol čerpaný vo výške 53 631 685 eur – na 99,9 % (z toho prostriedky Európskej únie 3 211 763 eur a prostriedky na spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu (ďalej len „ŠR“) 1 050 447 eur, ktoré spolu činia 4 262 210 eur).

Upravený rozpočet na **mzdy, platy** 13 268 680 eur (bez prostriedkov EÚ a prostriedkov na spolufinancovanie k nim zo ŠR v celkovej sume 24 486 eur) bol čerpaný vo výške 13 245 932 eur, z toho 1 049 383 eur na SODB.

Na **platby poisťného a príspevku do poisťovní**, ktoré hradí zamestnávateľ, bolo použitých 4 616 896 eur (bez prostriedkov EÚ a prostriedkov na spolufinancovanie zo ŠR v celkovej sume 8 682 eur), z toho 390 357 eur z prostriedkov na SODB.

Na **tovary a služby** bolo celkom použitých 15 560 116 eur (bez prostriedkov

EÚ a prostriedkov na spolufinancovanie zo ŠR v celkovej sume 1 520 529 eur), z toho 3 365 681 eur z prostriedkov na SODB a 7 560 770 eur z prostriedkov určených na informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu (z toho 1 651 172 eur bolo čerpaných na SODB-IT). Na bežnú činnosť ŠÚ SR bolo použitých 4 633 665 eur, a to najmä na štatistické zisťovania, výdavky súvisiace so zberom štatistických informácií, prídely do sociálneho fondu a stravovanie zamestnancov. Podstatnú časť predstavujú tiež výdavky na nájomné budovy nového sídla ústredia ŠÚ SR, energie a telekomunikácie, ochranu objektov, prevádzku motorových vozidiel a údržbu prevádzkových strojov, zariadení a budov. Časť prostriedkov v sume 170 206 eur bola použitá na výdavky súvisiace s opatreniami proti šíreniu ochorenia Covid-19.

Bežné transfery boli čerpané vo výške 13 619 436 eur, z toho 753 621 eur pre príspevkovú organizáciu INFOSSTAT a 12 713 606 eur pre obce na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v rámci druhej etapy SODB 2021 – sčítania obyvateľov, ktorá sa realizovala v roku 2021. Ostatné transfery boli použité na odchodné, odstupné a nemocenské dávky.

Kapitálové výdavky boli čerpané vo výške 2 327 095 eur (bez prostriedkov EÚ a prostriedkov na spolufinancovanie zo ŠR v celkovej sume 2 708 513 eur), z toho 2 205 545 eur na informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu (z toho 1 868 086 eur bolo čerpaných na SODB-IT). Prostriedky určené na podporné činnosti vo výške 121 550 eur boli použité na nákup osobných automobilov, prevádzkových strojov a zariadení a rekonštrukciu a modernizáciu stavieb.

Osobitné druhy výdavkov

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

Prostriedky v objeme 17 527 400 eur (bez prostriedkov určených na informačné technológie - SODB-IT v celkovej sume 3 519 258 eur) boli použité na mzdy a súvisiace odvody do poisťovní zamestnancov dočasne prijatých na plnenie úloh pri príprave a realizácii SODB, pre obce na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v rámci realizácie druhej etapy SODB 2021 - sčítanie obyvateľov, na komunikačnú a propagačnú kampaň, na úhradu dohôd a režijné výdavky.

Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu – ŠÚ SR

Na informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu bolo použitých 9 766 315 eur, v tom na tovary a služby 7 560 770 eur a kapitálové výdavky 2 205 545 eur. Výdavky boli čerpané na zaistenie udržateľnosti výsledkov vyplývajúcich z projektov Elektronické služby a Register právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci, na zabezpečenie realizácie a spracovania výsledkov SODB, ako aj na zabezpečenie informačných technológií pre systémy vnútornej správy, podpornú infraštruktúru a špecializované systémy.

Projekty financované z prostriedkov Európskej únie a prostriedkov štátneho rozpočtu určených na spolufinancovanie spoločných programov SR a EÚ

Prostriedky EÚ na spoločné programy SR a EÚ vo výške 3 211 763 eur spolu s prostriedkami štátneho rozpočtu určené na spolufinancovanie spoločných programov SR a EÚ v objeme 1 050 447 eur (spolu 4 262 210 eur) ŠÚ SR čerpal na projekty, ktoré riešil v rámci troch operačných programov: OP Efektívna verejná správa – Prioritná os 1 (projekt Reforma zberu a spracovania štatistických údajov vo verejnej správe v celkovej sume 252 934 eur), OP Kvalita životného prostredia – Prioritná os 4 (projekt Zníženie energetickej náročnosti administratívnych budov

v správe ŠÚ SR v celkovej sume 180 049 eur) a OP Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020 – Prioritná os 7 – Informačná spoločnosť v celkovej sume 3 829 227 eur (projekty: Jednotný informačný systém štatistických údajov v sume 1 320 456 eur, Riešenie konsolidácie registrov orgánov verejnej moci, organizácií, fariem a zahraničného obchodu v sume 1 713 960 eur, Migrácia informačných systémov Vnútna správa, Integrovaný štatistický informačný systém Štatistického úradu SR do vládneho cloudu v sume 402 728 eur a Migrácia informačných systémov Integrovaný volebný informačný systém, Register právnických osôb, podnikateľov a orgánovej verejnej moci, do vládneho cloudu v sume 392 083 eur).

Samostatné účty

V roku 2021 ŠÚ SR získal bežné zahraničné granty na samostatný účet grantov programov EÚ v objeme 614 240 eur v zmysle § 22 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách, ktoré boli poskytnuté Európskou komisiou s cieľom zaviesť nové štatistické zisťovania. Prostriedky boli použité najmä na refundáciu mzdových nákladov zamestnancov podieľajúcich

sa na prácach EÚ projektov, ich materiálne a technické zabezpečenie a na úhradu odmien zamestnancov mimopracovného pomeru.

Hodnotenie výsledkov hospodárenia majetkovej pozície ŠÚ SR

ŠÚ SR eviduje k 31.12.2021 majetok v celkovej hodnote 28 490 147 eur. Z toho dlhodobý nehmotný majetok v hodnote 20 536 782 eur, dlhodobý hmotný majetok v hodnote 5 903 840 eur, obežný majetok v hodnote 1 982 590 eur a náklady budúcich období v hodnote 66 935 eur.

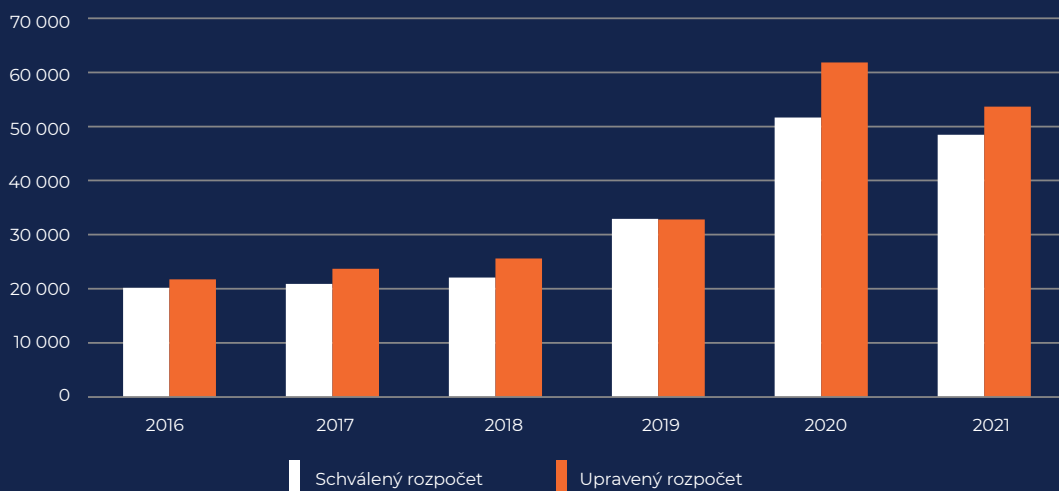
ŠÚ SR eviduje v roku 2021 krátkodobé pohľadávky na účte Pohľadávky z nedávajúcich rozpočtových príjmov v hodnote 1 220 €. Pohľadávka vznikla najmä z titulu nevrátených kaucíí, ktorých návratnosť ŠÚ SR očakáva v roku 2022.

Závazky v celkovej výške 5 379 487 eur, ktoré ŠÚ SR vykazuje, pozostávajú:

1. Zo záväzkov so zostatkovou dobou splatnosti do 1 roka vrátane vo výške 5 337 789 eur:

- neuhradené faktúry (321): 1 975 102 eur

Porovnanie schváleného a upraveného rozpočtu, v tis. eur

- nevyfakturované dodávky (326): 1 192 470 eur
- zamestnanci (331): 1 130 633 eur
- zúčtovanie s org. SZ a ZP (336): 756 517 eur
- ostatné priame dane (342): 204 319 eur
- ostatné záväzky (325): 5 484 eur
- iné záväzky (379): 73 264 eur

Podstatnú časť záväzkov so zostatkovou dobou splatnosti do 1 roka vrátane tvoria:

- a) Neuhradené faktúry v r. 2021 (321) v celkovej výške 1 975 102 eur, z toho podstatnú časť tvoria:
 - Office Center Services s.r.o. v celkovej hodnote 614 938 eur za nájomné budovy
 - Next IT, s.r.o. v celkovej hodnote 593 016 eur za jednotlivé etapy projektu Konsolidácia registrov
 - MICROCOMP – Computersystém s r.o. v celkovej hodnote 269 820 eur za servisné IT služby
 - TREXIMA Bratislava, spol. s r.o. v celkovej hodnote 100 716 eur za štatistické zisťovanie
 - Profexy s.r.o. v celkovej hodnote 81 900,00 € za IT služby
 - BSP SORTWAREDISTRIBUTION a.s. v celkovej hodnote 80 280 eur za IT podporu SODB
- b) Nevyfakturované dodávky (326) v celkovej čiastke 1 192 470 eur, z toho podstatnú časť tvoria:
 - MICROCOMP – Computersystém s r.o. v celkovej hodnote 354 600 eur za servisné IT služby
 - Softec, spol. s r.o. v celkovej hodnote 249 840 eur za software INTRASTAT
 - Aliter Technologies, a.s. v celkovej hodnote 172 691 eur za IT podporu výpočtového centra
 - O2 Slovakia, s.r.o. v celkovej hodnote 102 705 eur za komunikačné služby a telekomunikačnú infraštruktúru
 - arcGEO Information Systems spol. s r.o. v celkovej hodnote 75 510 eur za IT podporu SODB

Ostatné záväzky súvisia s nevyplatenými mzdami zamestnancom a odvodmi do poisťovní za december 2021.

2. Dlhodobé záväzky v celkovej výške 41 698 eur tvoria záväzky zo SF (472).

Náklady ŠÚ SR v roku 2021 dosiahli výšku 40 262 594 eur. Podstatnú nákladovú položku tvoria osobné náklady v celkovej výške 20 837 564 eur, v ktorých sú zahrnuté mzdy, dohody o mimopracovnej činnosti, všetky druhy zákonného poistenia zamestnancov a ostatné zákonné sociálne náklady.

Druhou najvyššou nákladovou položkou sú služby vo výške 14 195 574 eur, ktorá zahŕňa predovšetkým náklady na prevádzku, údržbu a opravy budov, prevádzku a zabezpečenie podpory informačných systémov ŠÚ SR, náklady na zabezpečenie vybraných štatistických zisťovaní, na plnenie sociálnych záväzkov zamestnávateľa (soc. fond, strava), cestovné a náklady na ostatné služby.

Ďalšou podstatnou nákladovou položkou sú odpisy, rezervy a opravné položky v celkovej výške 3 940 630 eur. Z toho odpisy sú vo výške 3 850 630 eur. Postupné odpisovanie nehmotného a hmotného majetku je v zmysle platnej účtovnej legislatívy. Rezervy vo výške 90 000 eur ŠÚ SR vytvoril na súdny spor za neuhradené nájomné Realu Consult Slovakia, spol. s r.o.

Materiálové náklady a náklady na energie dosiahli výšku 930 620 eur.

ŠÚ SR za rok 2021 dosiahol výnosy vo výške 40 374 668 eur. Najvýznamnejšou položkou, okrem výnosov z transferov zo ŠR vo výške 40 291 401 eur sú výnosy z tržieb za nájomné a ostatné prevádzkové činnosti vo výške 77 565 eur.

ŠÚ SR v roku 2021 dosiahol kladný hospodársky výsledok vo výške 112 074 eur.

Príspevková organizácia INFOSTAT

V roku 2021 INFOSTAT prijal od ŠÚ SR bežné transfery vo výške 753 621 eur. Finančné prostriedky boli použité na riešenie úloh pre potreby úradu, ktoré boli špecifikované v kontraktach a ich dodatkoch uzatvorenými medzi ŠÚ SR a INFOSTAT-om na rok 2021.

Stav majetku inštitútu k 31.12.2021 predstavoval 2 354 277 eur, z toho dlhodobý nehmotný majetok 168 eur, dlhodobý hmotný majetok 1 605 014 eur, kde je zahrnutý pozemok, stavba, samostatné hnutelné veci a ich súbory a obežný majetok a náklady budúcich období v hodnote 749 095 eur.

Infostat eviduje pohľadávky k 31.12.2021 v celkovej výške 28 491 eur, z toho:

- pohľadávky z obchodného styku (311): 14 800 eur
- poskytnuté preddavky (314): 10 258 eur
- pohľadávky voči zamestnancom (335): 3 433 eur

K pohľadávkam z obchodného styku sú tvorené opravné položky v hodnote 1 932 eur. Po lehote splatnosti Infostat eviduje pohľadávky vo výške 2 671 eur.

Záväzky organizácie dosiahli výšku 97 974 eur, ktoré pozostávajú:

1. Zo záväzkov so zostatkovou dobou splatnosti do 1 roka vrátane vo výške 96 188 eur:

- záväzky voči zamestnancom (331): 37 285 eur
- dodávatelia (321): 3 431 eur
- ostatné priame dane (342): 6 783 eur
- daň z pridanej hodnoty (343): 23 282 eur
- záväzky s orgánmi soc. a zdrav. poist. (336): 24 139 eur
- nevyfakturované dodávky (326): 251 eur
- ostatné záväzky (325): 1 017 eur

2. Dlhodobé záväzky v celkovej výške 1 786 eur tvoria záväzky zo SF.

Náklady na hlavnú činnosť príspevkovej organizácie Infostat k 31. 12. 2021 dosiahli 978 429 eur.

Podstatnú nákladovú položku tvoria osobné náklady vo výške 780 792 eur, v ktorých sú zahrnuté vyplatené mzdy, odmeny, dohody o vykonaní práce, všetky druhy zákonného poistenia zamestnancov a ostatné zákonné sociálne náklady.

Druhou podstatnou nákladovou položkou boli služby vo výške 113 676 eur.

Odpisy boli vo výške 46 948 eur.

Spotreba materiálu a energie dosiahla výšku 30 993 eur.

Infostat vykazuje za rok 2021 výnosy v celkovej výške 988 183 eur, z toho:

- tržby za vlastné výkony a tovar: 196 902 eur
- výnosy z bežných transferov zo št. rozpočtu: 753 621 eur
- výnosy z bežných transferov od ost. subjektov mimo ver. správy: 35 400 eur
- ostatné výnosy: 2 260 eur

INFOSTAT v roku 2021 dosiahol kladný hospodársky výsledok vo výške 9 754 eur. Počas roka hospodáril s vyrovnaným rozpočtom.

Konsolidovaná účtovná jednotka za rok 2021 dosiahla po konečných úpravách kladný hospodársky výsledok vo výške 55 079 eur.

Priority 2022

Prioritou v roku 2022 bude pokračovanie prípravy na **tretie kolo peer review Európskeho štatistického systému v Slovenskej republike**. Obdobie prípravy bude tiež využité na dôkladnú integráciu zásad a ukazovateľov Kódexu postupov pre európsku štatistiku s inovačnými a modernizačnými prvkami do SMK ŠÚ SR, ako aj zásad týkajúcich sa odbornej nezávislosti a koordinácie a spolupráce. K rozvíjaniu integrovaného SMK ŠÚ SR naďalej prispeje plnenie cieľov, priorít a princípov **Národného programu kvality Slovenskej republiky na roky 2022 – 2026**. Významnou prioritou v rámci rozvoja systému bude posledný rok implementácie Stratégie rozvoja ŠÚ SR do roku 2022 a súčasne začatie **tvorby Stratégie rozvoja ŠÚ SR do roku 2027**. V oboch prípadoch bude dôraz kladený osobitne na tie oblasti, ktoré sú predpokladom vývoja štátnej štatistiky a ŠÚ SR v súlade so zámermi Európskeho štatistického systému, predovšetkým modernizačnými.

Jednou z prioritných úloh v oblasti **metodiky** budú pokračujúce aktivity na projekte modernizácie cenových štatistík, kde sa pripravuje testovanie pravidelného mesačného spracovania dát od obchodných reťazcov v novom IT nástroji a porovnávanie nových výstupov s výstupmi zo súčasného spôsobu spracovania. Rovnako sa pripravujú riešenia pre ďalšie nové zdroje údajov, či už sú to scanner data za nové produktové skupiny, resp. údaje o cenách získané z webu. Metodický útvar plánuje aj vo väčšej miere rozšíriť použitie automatických imputačných metód, a to najmä v súvislosti s využívaním dostupných administratívnych zdrojov údajov v podnikových štatistikách. Ďalšou veľmi významnou úlohou, ktorou sa budú zamestnanci metodického

útvaru v roku 2022 zaoberať, budú aktivity súvisiace s prípravou a realizáciou ochrany dôverných štatistických údajov vo všetkých výstupoch z SODB 2021.

V oblasti **klasifikácií** bude jednoznačnou prioritou pokračujúca aktívna účasť na prijatí definitívnej verzie revidovanej štatistickej klasifikácie ekonomických činností NACE Rev. 2. Paralelne, v súlade s časovým harmonogramom Eurostatu, budú zabezpečované aktivity súvisiace s vývojom harmonizovanej klasifikácie CPA, implementáciou revidovanej klasifikácie NACE do štatistických registrov a tiež do registra RPO. V oblasti **štatistických registrov** bude kladený dôraz na ukončenie a sprevádzkovanie projektu Konsolidácia registrov orgánov verejnej moci (OVM), organizácií, fariem a zahraničného obchodu. Z dôvodu medzinárodného významu neverejnej časti RPO – modulu konečných užívateľov výhod, adekvátna pozornosť bude venovaná včasnej implementácii technologického riešenia projektu integrácie údajov o konečných užívateľoch výhod do európskej siete, v súlade s príslušnými ustanoveniami európskej AML (Anti-money Laundering) smernice o boji proti praniu špinavých peňazí.

V oblasti tvorby nákladovo optimálnej **údajovej základne** prioritou bude dosiahnutie pokroku v demografickej štatistike pri návrhu a implementovaní elektronického preberania údajov z hlásení o narodení a hlásení o úmrtí od správcov daných administratívnych zdrojov. Cieľom je eliminovať zber údajov v listinnej podobe ako súčasti prebiehajúcich iniciatív ústredných orgánov štátnej správy v rámci eGovernmentu.

Aktivity v rámci **makroekonomických štatistik** budú v roku 2022 prioritne zamerané na zabezpečenie riešenia úloh, ktoré vyplynuli z dialógovej návštevy Eurostatu k údajom poskytovaným Komisii pre Procedúru nadmerného dlhu – EDP, dôsledné plnenie úloh v prebiehajúcich grantových projektoch, riešenie prierezových výhrad s odloženou splatnosťou na rok 2022 udelených Komisiou, ako výsledku verifikačného cyklu HND 2016-2019. Ďalšími prioritami bude dôsledná komunikácia s Eurostatom v rámci verifikačného cyklu HND 2020-2024 na základe aktualizovanej GNI Inventory-SK a zabezpečenie súčinnosti pri plnení úloh vyplývajúcich z prípravy aktualizácie základných metodických dokumentov, konkrétne SNA2008 a ESA2010. Prioritou v rámci **štatistiky zahraničného obchodu** bude povinný zber nových premenných na Hlásení o vývoze tovaru v rámci EÚ (ID partnera v členskom štáte určenia a krajiny pôvodu), rutinná výmena mikroúdajov o intra-EÚ vývoze a výmena colných údajov a analýza vymieňaných mikroúdajov, s cieľom identifikovať nové metódy imputácií a dopočtov v štatistike obchodu s tovarom v rámci EÚ realizovaná v rámci grantového projektu.

K základným prioritám v oblasti **podnikových štatistik** patrí pokračovanie prác zameraných na implementáciu požiadaviek vyplývajúcich z vykonávacieho Nariadenie Komisie (EÚ) 2020/1197 o Európskych podnikových štatistikách v jednotlivých štatistických doménach. V oblasti zosúladenia štatistiky zahraničného obchodu a štatistiky priemyslu budú pokračovať práce na vytvorení prevodníka medzi PRODSLOV a Kombi-novanou nomenklatúrou. Cieľom bude identifikácia subjektov realizujúcich predaj produkcie do zahraničia. Pokračovať budú aj práce na finalizácii kompilácie ukazovateľov ročnej podnikovej štatistiky za finančné korporácie realizované v rámci grantového projektu Eurostatu. Európska komisia oslovila v závere roka

2021 členské štáty EÚ s požiadavkou na rozšírenie výstupov v rámci **konjunktúrnych prieskumov**. Budú sa realizovať práce na príprave a zabezpečení nových výstupov za oblasť hromadenia pracovnej sily. V oblasti **štatistiky inovácií** sa bude pripravovať, v spolupráci s Eurostatom, vzorový formulár CIS 2022 pre zisťovanie krajín EÚ a vypracovanie správy o kvalite v novej jednotnej integrovanej štruktúre metadát. V štatistike **energetiky** budú v roku 2022 Eurostatu prvý krát zaslané údaje do nového dotazníka o konečnej spotrebe palív a energií v odvetviach priemyslu. Aktívne sa budeme podieľať, v rámci procesu pripomienkovania, na príprave legislatívnych noriem na úrovni EÚ, ako aj na národnej úrovni. Konkrétne, napríklad v oblasti štatistiky poľnohospodárstva pri návrhu nariadenia o štatistikách poľnohospodárskych vstupov a výstupov, ktoré bude v roku 2022 predmetom medziinštitucionálneho dialógu. V štatistike **poľnohospodárstva** začnú prípravné práce na zabezpečení štrukturálneho zisťovania fariem 2023. V oblasti **životného prostredia** budú, v spolupráci s Ministerstvom životného prostredia SR, pokračovať práce zamerané na zdokonaľovanie štatistiky odpadu. Štatistika environmentálnych účtov bude na národnej úrovni pripravovať implementáciu delegovaného nariadenia Komisie č. 2022/125, ktorým sa menia prílohy I až V k nariadeniu EÚ č. 691/2011 o environmentálnych účtoch. V rámci **ceľovej štatistiky** budú práce prioritne zamerané na implementáciu transakčných dát získaných z obchodných reťazcov do výpočtu indexov spotrebiteľských cien. Pri výpočte indexov cien nehnuteľností určených na bývanie ŠÚ SR plánuje rozšíriť počet publikovaných ukazovateľov o ukazovateľ vývoja cien podľa regiónov. Vo všetkých doménach podnikových štatistik budú práce aj v kalendárnom roku 2022 zamerané na zvyšovanie kvality štatistických výstupov zasielaných Eurostatu a medzinárodným organizáciám v zmysle požiadaviek európskej legislatívy, ako aj ich medzinárodnej porovnateľnosti. Práce budú sústredené aj na oblasť

výstupov spracovávaných pre národných používateľov. Cieľom je zvýšiť ich výpočtovú hodnotu v kontexte ich zadených požiadaviek, s osobitným zreteľom na hodnotenie vývoja počas pandemickej situácie v jednotlivých odvetviach ekonomiky.

Hlavnou prioritou **sociálnych štatistik a demografie** zostáva Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021. V roku 2022 ŠÚ SR plánuje ukončiť spracovanie údajov a tento rok bude aj rokom rozsiahleho šírenia údajov na národnej úrovni v podobe webu www.scitanie.sk a zverejnených základných a rozšírených výsledkov, sprístupnenia anonymizovaných databáz, prezentácie geopriestorových údajov, PR prezentácie a pod. Elektronický tok údajov pre ŠÚ SR o narodených by mal začať v júni 2022 a koncom roka 2022 by mal začať elektronický tok údajov o zomretých. Prínosom elektronizácie štatistického hlásenia bude nižšia záťaž spravodajských jednotiek, pričom ŠÚ SR bude môcť v prípade potreby poskytovať včasnejšie údaje, čo je v súlade so zameraním postcenzu. Prioritou na rok 2022 je aj realizácia štatistických zisťovaní na základe nariadení a požiadaviek Eurostatu. Jedným z hlavných cieľov bude v roku 2022 prvé zverejnenie údajov z redizajnovaného zisťovania rodinných účtov (RÚ) za referenčný rok 2020. Údaje budú odvodené na základe reprezentatívnej databázy mikroúdajov, ktorá vznikne spojením troch čiastkových databáz zo zisťovaní RÚ realizovaných v rokoch 2019, 2020 a 2021. Údaje budú zaslané do konca júna do Eurostatu a následne budú prezentované formou analytickej publikácie. V roku 2022 sa budú realizovať aj grantové projekty spolufinancované zo strany Eurostatu, ktoré majú slúžiť na zlepšenie niektorých údajov poskytovaných zo systému integrovanej štatistiky sociálnej ochrany (ESSPROS) a údajov týkajúcich sa štatistiky chorôb z povolania (EODS). Realizovať sa bude aj grantový projekt zameraný na zlepšenie

včasnejšieho poskytovania niektorých premenných zo zisťovaní EU SILC a RÚ a na implementáciu nových spôsobov zberu údajov (CAWI a CATI) v týchto zisťovaniach, čo súvisí s potrebou implementácie nariadenia IESS. Prioritou roku 2022 je aj optimalizácia získavania údajov o práci v segmente malých organizácií v rámci štvrtročného podnikového výkazníctva. V štatistike vzdelávania sa bude pokračovať v metodologickej príprave výberového zisťovania o vzdelávaní dospelých AES 2022 a spracovaní výstupných údajov výberového zisťovania o ďalšej odbornej príprave v podnikoch CVTS v zmysle požiadaviek EÚ.

Najväčšou výzvou roka z pohľadu **volieb** bude úspešné zvládnutie historicky prvých spojených volieb do orgánov samosprávnych krajov a volieb do samosprávy obcí, ktoré sú naplánované na október 2022. Ešte predtým, začiatkom roka (19. marca) sa uskutočnia ďalšie doplňujúce voľby do orgánov samosprávnych obcí. Pôjde o prvé voľby, ktoré sa budú konať podľa platnej novely volebného zákona a umožnia ŠÚ SR v menšom rozsahu v praxi otestovať plne elektronickú prípravu sumarizácie i samotnú sumarizáciu bez fyzického doručovania zápisníc ešte pred konaním spojených volieb. Nadväzne, počas celého roka, bude štatistický úrad pracovať na príprave spojených volieb. Okrem testovania jednotlivých činností a systému IVIS (Integrovaný volebný informačný systém) budú medzi priority patriť aj školenia aktérov jednotlivých volebných procesov, od zástupcov obcí a miest, až po členov volebných komisií. V tomto smere ŠÚ SR pripravuje interaktívny spôsob školení, pomocou ktorého cieľom je vyškoliť doteraz najvyšší počet ľudí pracujúcich s IVIS. Cieľom ŠÚ SR v rámci spojených volieb je úspešne prejsť všetkými procesmi prípravy spracovania výsledkov a samotnou sumarizáciou tak, aby zefektívil organizačné, personálne a technické náklady, minimalizoval čas

strávený doručovaním zápisníc a minimalizoval ich chybovosť.

Aktivity úradu v oblasti **šírenia štatistických informácií** budú orientované na plnenie marketingových cieľov v snahe poznať potreby a požiadavky zákazníkov, ako aj ich zvyšujúce sa nároky na kvalitu a komplexnosť produktov a služieb. Pozornosť sa sústreďí predovšetkým na spracovanie a poskytovanie súborov údajov pre národné a medzinárodné inštitúcie, ako aj na zabezpečovanie rôznych komunikačných aktivít s vybranými skupinami používateľov štatistiky. Zámerom úradu je prostredníctvom efektívnej komunikácie a účinných komunikačných kanálov dlhodobo prispievať k zvyšovaniu vedomostného potenciálu v oblasti štatistiky. K zvýšeniu povedomia o oficiálnej štatistike a zvyšovaniu štatistickej gramotnosti prispievajú aj aktivity, ktoré budú organizované pri príležitosti osláv v poradí už siedmeho Európskeho dňa štatistiky. Pri zverejňovaní štatistických údajov prostredníctvom portálu sa úrad sústreďí na ďalší rozvoj a modernizáciu verejnej databázy DATAcube., konsolidáciu a rozširovanie údajovej základne databázy v zmysle požiadaviek zákazníkov a zvyšovanie užívateľského komfortu pri práci s údajmi. Úrad zabezpečí publikovanie nových datasetov pre zvýšenie dostupnosti otvorených údajov v strojovo spracovateľnej forme a sprístupnenie údajov prostredníctvom API Otvorené údaje ŠÚ SR. V snahe prezentovať štatistické údaje ľahko zrozumiteľnou a inovatívnou formou bude úrad aj naďalej pružne reagovať na nové trendy v oblasti zverejňovania. Zameria sa na využívanie nástrojov pre interaktívnu vizualizáciu údajov a tvorbu videí pri zverejňovaní výstupov na portáli úradu a na sociálnych sieťach. Spokojnosť zákazníkov bude zisťovaná v rámci prieskumu spokojnosti používateľov štatistiky s produktmi a službami ŠÚ SR, ktorý úrad realizuje

v dvojročnej periodicite.

V oblasti **európskych záležitostí a medzinárodnej spolupráce** bude jednou z priorít pre rok 2022 aj naďalej aktívna participácia na prijímaní právnych aktov EÚ v oblasti štatistiky na pôde Rady EÚ, konkrétne v oblasti poľnohospodárskej štatistiky, makroekonomickej a demografickej štatistiky. Výzvou bude aj revízia rámcového nariadenia EP a Rady č. 223/2009 o európskej štatistike, ktorá sa má začať v druhej polovici roka. Úrad bude naďalej sledovať prijímanie právnych aktov EÚ v oblasti digitálnej stratégie EÚ, ako je Zákon o správe údajov (Data Governance Act) a Zákon o údajoch (Data Act) a participovať na tých častiach nariadení, ktoré sa ho vecne týkajú. Medzi priority patrí aj aktívna účasť na zasadnutiach pracovných skupín, riaditeľských skupín a riadiacich výborov v rámci Európskeho štatistického systému (EŠS) a na zasadnutiach a podujatiach v oblasti štatistiky organizovaných v rámci OSN a OECD a podpora účasti na medzinárodných konferenciách a workshopoch. Významným projektom bude aj prevzatie a úspešný výkon predsedníctva vo Východárskej skupine od júla 2022. Očakáva sa začatie spolupráce a výmeny skúseností v dohodnutých oblastiach štatistiky v súlade s Memorandom porozumenia o vzájomnej spolupráci medzi štatistickými úradmi krajín V4, ktorého dodatok s programom slovenského predsedníctva v oblasti štatistiky by mal byť podpísaný na tradičnom stretnutí predsedov štatistických úradov krajín V4. Predseda ŠÚ SR bude naďalej aktívne zastupovať úrad na zasadnutiach Výboru pre EŠS, stretnutiach najvyšších predstaviteľov štatistických úradov v EŠS, ako aj na štatistických konferenciách a podujatiach medzinárodných organizácií (OSN, OECD) a na ostatných medzinárodných fórach (ISI, IAOS).

V riadení **ľudských zdrojov** je vzhľadom na nové úlohy a zapojenie sa do európskych i národných projektov

potrebné neustále optimalizovať činnosti na jednotlivých útvaroch ŠÚ SR. Nadalej je dôležité motivovať zamestnancov ku kvalitnému a hlavne efektívnemu plneniu úloh. Prioritou úradu bude uplatňovať opatrenia pre stabilizáciu výkonných, kľúčových a angažovaných zamestnancov. Významnou úlohou nasledujúceho obdobia bude tiež personálne zabezpečenie činností koordinácie Národného štatistického systému, Jednotného informačného systému štatistických údajov a spojených volieb do orgánov samosprávnych krajov a volieb do samosprávy obcí. V oblasti **vzdelávania** bude ŠÚ SR naďalej

pokračovať v posilnení angažovanosti, flexibility a adaptability zamestnancov. Osobitná pozornosť bude venovaná zvyšovaniu odbornosti a rozvoju osobnostného potenciálu u vybraných expertov zapojených do programu na podporu lídrov.

Prioritou roku 2022 pre oblasť **informačných systémov a informačno-komunikačných technológií** bude dokončiť proces zefektívnenia poskytovania služieb v kontexte nových úloh a výziev, zabezpečovať bezproblémovú funkčnosť prevádzkovaných systémov vrátane RPO,

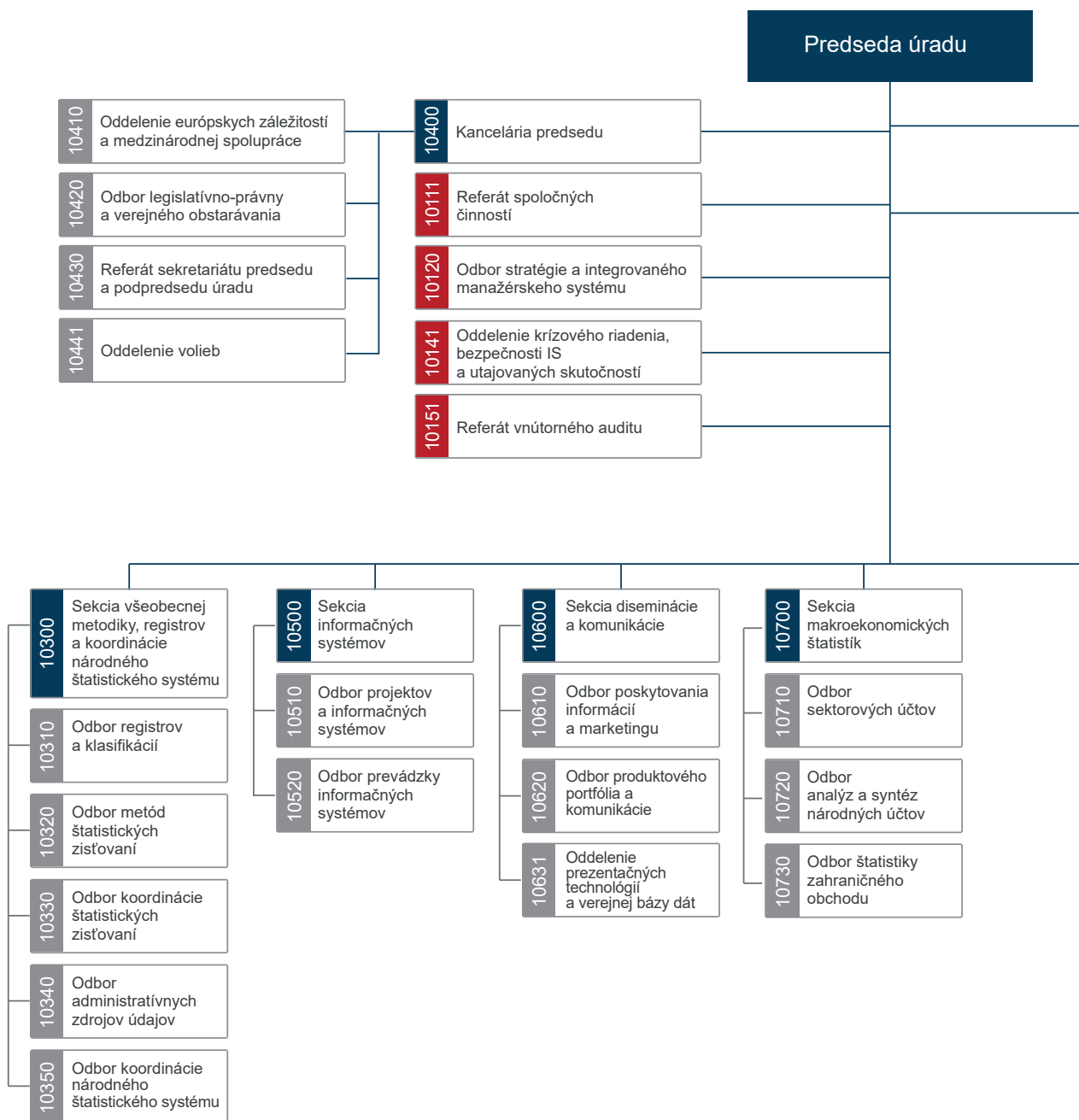

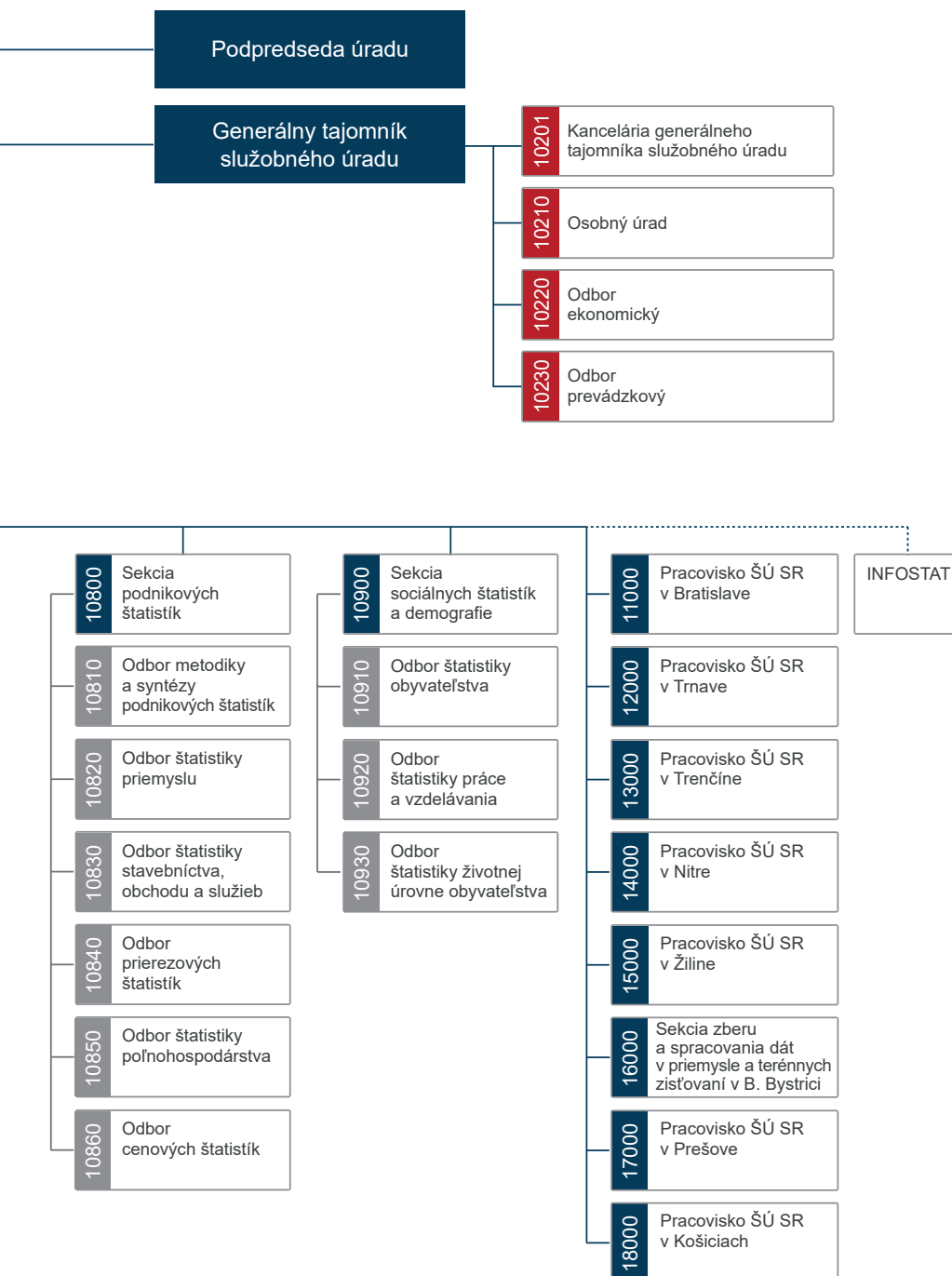
RKÚV, IŠIS (Integrovaný štatistický informačný systém) s integráciou na nový systém Jednotného informačného systému štatistických údajov (JISSU) a príprava IVISu na nový spôsob volieb. Zároveň bude ŠÚ SR naďalej poskytovať súčinnosť povinným osobám pri ich práci s RPO a RKÚV (Register konečných užívateľov výhod), dokončenie migrácií vybraných systémov ŠÚ SR do Vládneho cloudu, vybudovanie Registra podnikov a zvýšenie kybernetickej bezpečnosti, ktoré budú financované a realizované v rámci Operačného programu Integrovaná infraštruktúra (OPII). ŠÚ SR bude pokračovať v zosúladi

zabezpečenia ochrany osobných údajov s nariadením EÚ (GDPR) v spolupráci s Eurostatom. Jednou z významných priorít úradu bude rozvoj existujúcich nástrojov štatistickej produkcie v rámci výzvy OPII pre Manažment údajov inštitúcií verejnej správy.

Organizačná štruktúra platná k 31. 12. 2021

Kontakty

Štatistický úrad Slovenskej republiky

Lamačská cesta 3/C, P.O.BOX 17

840 05 Bratislava 45

Telefón: +421-2-50236 222**E-mail:** info@statistics.sk**Web:** <http://www.statistics.sk>**INFOSTAT - Inštitút informatiky
a štatistiky**

Leškova 16

817 95 Bratislava 15

Telefón: +421-2-59379 301**E-mail:** infostat@infostat.sk**Web:** <http://www.infostat.sk>**Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR
v Bratislave**

Lamačská cesta 3/C, P.O.BOX 17

840 05 Bratislava 45

Telefón: +421-2-50236 222**E-mail:** ks.ba@statistics.sk**Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR
v Žiline**

Framborská 23

011 21 Žilina

Telefón: +421-41-5113 201**E-mail:** administratorza@statistics.sk**Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR
v Trnave**

Osvaldova 2

917 23 Trnava

Telefón: +421-33-5566 111**E-mail:** trnava@statistics.sk**Štatistický úrad SR – sekcia zberu
a spracovania dát v priemysle a terén-
nych zisťovaní v Banskej Bystrici**

Trieda SNP 75

974 89 Banská Bystrica

Telefón: +421-48-4323 111**E-mail:** info_bb@statistics.sk**Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR
v Trenčíne**

Kniežata Pribinu 28

911 54 Trenčín

Telefón: +421-32-7460 111**E-mail:** pracovisko.tn@statistics.sk**Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR
v Prešove**

Plzenská 2

080 16 Prešov

Telefón: +421-51-7735 223**E-mail:** admin.po@statistics.sk**Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR
v Nitre**

Rázusova 9, P.O.BOX 9B

949 55 Nitra

Telefón: +421-37-7752 201**E-mail:** nitra@statistics.sk**Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR
v Košiciach**

Werferova 3

040 11 Košice

Telefón: +421-55-6410 200**E-mail:** kosice@statistics.sk

Informačný servis ŠÚ SR**Telefón:** +421-2-50236 335

+421-2-50236 339

E-mail: info@statistics.sk**Stránkové hodiny:**

Po - Ut	8.30 – 12.00	13.00 – 14.30
Str	8.30 – 12.00	13.00 – 16.00
Štv	8.30 – 12.00	13.00 – 14.30
Pi	8.30 – 13.00	

Knižnica**Telefón:** +421-2-50236 768**E-mail:** kniznica@statistics.sk**Stránkové hodiny:**

Po - Ut	8.00 – 12.00
Str	8.00 – 12.00
Štv - Pi	8.00 – 12.00

Podateľňa**Telefón:** +421-2-50236 475**Stránkové hodiny:**

Po, Ut, Štv, Pi	8.30 – 10.00	14.00 – 15.00
Str	8.30 – 10.00	14.00 – 16.00

Recepcia**Telefón:** +421-2-50236 222

ŠTATISTICKÝ
ÚRAD
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

Výročná správa

Štatistického úradu SR za rok 2021